

Moravská zemská knihovna v Brně

MORAVSKÁ
ZEMSKÁ
KNIHOVNA

Výroční zpráva o hodnocení výkonu regionálních funkcí knihoven v Jihomoravském kraji v roce 2010

Moravská zemská knihovna v Brně
2011

Obsah:

1. Úvod	3
2. Finanční zabezpečení výkonu regionálních funkcí	4
3. Plnění cílů regionálních funkcí stanovených Konceptí rozvoje veřejných knihovnických a informačních služeb v Jihomoravském kraji na období 2006 - 2010.....	5
3.1 Významné události v knihovnách v roce 2010	7
3.2 Ediční činnost.....	12
3.3 Knihovní fondy	12
3.4 Vzdělávání knihovníků	13
4. Hodnocení výkonu jednotlivých regionálních funkcí a plnění standardů regionálních funkcí.....	14
4.1 Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce.....	15
4.2 Počet obsluhovaných knihoven.....	15
4.3 Poradenská a konzultační činnost	16
4.4 Statistika knihovnických činností	18
4.5 Vzdělávání knihovníků, semináře.....	19
4.6 Porady	21
4.7 Pomoc při revizi a aktualizaci knihovního fondu	21
4.8 Nákup knihovního fondu z prostředků obcí.....	22
4.9 Zpracování knihovního fondu z prostředků obcí	23
4.10 Výměnný fond	24
4.11 Cirkulace výměnných souborů	25
4.12 Servis výpočetní techniky	28
4.13 Doprava v rámci regionálních funkcí	29
5. Hodnocení ekonomických ukazatelů.....	30
5.1 Financování regionálních funkcí MZK a pověřených knihoven JMK v roce 2010	31
6. Celkové hodnocení výkonu a financování regionálních funkcí v roce 2010.....	33
Seznam použitých zkratk	34

Samostatné přílohy:

- Krajský sumář Statistického výkazu výkonu regionálních funkcí za rok 2010
- Krajský sumář Statistického výkazu financování regionálních funkcí
- Statistický výkaz výkonu a financování regionálních funkcí MZK v roce 2010
- Komentář ke Statistickému výkazu výkonu regionálních funkcí MZK v roce 2010
- Komentář ke Statistickému výkazu financování regionálních funkcí MZK v roce 2010
- Statistické výkazy výkonu regionálních funkcí pověřených knihoven JMK v roce 2010
- Komentáře ke Statistickému výkazu výkonu RF pověřených knihoven JMK v roce 2010

1. Úvod

Z komentářů pověřených knihoven:

„Neprofesionální knihovny rozvíjejí nadále spolupráci s jednotlivými zájmovými organizacemi v obcích a často jsou hlavními organizátory nejrůznějších kulturních akcí.

V několika málo obcích, kde dosud ještě existují mateřské školy a první stupeň základních škol se snaží knihovny pořádat akce pro tyto děti.

Profesionální knihovny trvale spolupracují s mateřským i a základními školami v obci či městě, kde knihovna sídlí.“

Při zabezpečování regionálních funkcí ve veřejných knihovnách bylo také v roce 2010 jedním z cílů poskytovat odborné knihovnické, informační, poradenské a servisní služby, zkvalitnit výkon regionálních funkcí ve všech poskytovaných činnostech, zajistit jejich dostupnost všem knihovnám kraje a zlepšit provozní podmínky pro standardní výkon regionálních funkcí. Je zřejmý stále rostoucí význam neprofesionálních knihoven jako kulturních center obcí a zejména význam vzájemné spolupráce mezi knihovnou a dalšími subjekty v místě pro podporu čtenářství a rozvoj čtenářské gramotnosti.

Stejně jako v předcházejících letech bylo přihlíženo k činnostem a potřebám neprofesionálních knihoven, které nemohou mít takové zázemí (personální, technické, informační), aby mohly samy plně uspokojovat narůstající požadavky svých uživatelů. V tomto mají nezastupitelnou úlohu pověřené knihovny, které v rámci vlastní metodické, vzdělávací a praktické činnosti přispívají k zabezpečování kvalitních knihovnických a informačních služeb všemi knihovnamí svého regionu. Profesionálním i neprofesionálním knihovnám poskytují odbornou pomoc, napomáhají výměně zkušeností, zprostředkují informace o novinkách v oboru, nabízejí podporu při zajišťování kvality a aktuálnosti knihovnických fondů. Ze strany Moravské zemské knihovny v Brně je knihovnám poskytována již pravidelně zejména pomoc poradenská, metodická, pravidelné zajišťování vzdělávání a aktuálních informací z oboru.

Zvýšenou pozornost věnovala Moravská zemská knihovna v Brně v roce 2010 přípravám zavedení systému REKS zejména v neprofesionálních knihovnách. Cílem zavádění systému je zejména napomoci efektivnějšímu provádění revizí a zajistit on-line přístup ke knihovnickému fondu zejména obecních knihoven. V rámci dotace VISK 3 si podaly knihovny JMK celkem 60 žádostí, z toho šest se týkalo zahájení automatizace a připojení k regionálnímu systému Clavius REKS. Z pověřených knihoven se rozhodla jako první začít využívat systém REKS Městská knihovna v Kuřimi, která si podala žádost na zahájení automatizace obsluhovaných knihoven regionu Brno-venkov pomocí systému REKS ve výši 365 tisíc korun.

Rok 2010 byl již šestým rokem, kdy finanční zajišťování regionálních funkcí je v kompetenci Jihomoravského kraje. Koordinaci a kontrolu všech činností vykonává z pozice krajské knihovny Moravská zemská knihovna v Brně. Ve spolupráci s Odborem kultury a památkové péče při Krajském úřadu JMK byly připraveny smlouvy pro zajištění regionálních funkcí. K podpisu *Smlouvy o poskytnutí dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje na zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven uzavřené mezi Jihomoravským krajem a Moravskou zemskou knihovnou v Brně* došlo již 15. 2. 2010 v MZK a 1. 3. 2010 na Krajském úřadě JMK. Následně poté (10. března 2010) obdržely pověřené knihovny finanční prostředky přes Moravskou zemskou knihovnu z rozpočtu Jihomoravského kraje na tzv. knihovnické činnosti. Překlenovací období od začátku roku bylo finančně pokryto zásluhou vstřícnosti a pochopení zřizovatelů pověřených knihoven, což umožnilo zajistit základní provoz regionálních oddělení a zamezit případnému snižování pracovních úvazků, což by ve svém důsledku mohlo vést k narušení plynulosti a kontinuity vykonávané práce.

Právní rámec výkonu regionálních činností v JMK byl a zůstává vymezen následujícími smlouvami:

- 1) Jihomoravský kraj a Moravská zemská knihovna v Brně uzavřely **Smlouvu o poskytnutí dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje na zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven.**
- 2) Jihomoravský kraj, Moravská zemská knihovna v Brně a jednotlivé pověřené knihovny uzavřely **Dohodu o zajišťování výkonu regionálních funkcí knihoven v Jihomoravském kraji.**
- 3) Mezi Moravskou zemskou knihovnou a pověřenými knihovnami byla uzavřena **Smlouva o použití přidělených prostředků pro zabezpečení regionálních funkcí.** Součástí každé smlouvy je příloha s výčtem regionálních funkcí a seznam knihoven, jimž jsou regionální funkce poskytovány.
- 4) Požadovaná výše dotace včetně komentáře spolu s popisem cíle podpory, na který je dotace žádána, je uvedena v **Žádosti o poskytnutí dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje v Brně prostřednictvím Moravské zemské knihovny v Brně z Programu podpory zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven v JMK**, kterou předložily jednotlivé pověřené knihovny JMK Moravské zemské knihovně v Brně.

2. Finanční zabezpečení výkonu regionálních funkcí

V roce 2010 bylo z rozpočtu Jihomoravského kraje vyčleněno na zajištění výkonu regionálních funkcí Moravské zemské knihovny a pověřených knihoven celkem **13.450 tis. Kč**, což představuje oproti minulému roku úbytek o 1 milion korun. Dotace byla poskytnuta dle smlouvy ve třech splátkách:

1. splátka ve výši **2,450 tis. Kč** (18,21 % dotace) měla být poskytnuta nejpozději do 30 dnů ode dne podpisu smlouvy. Smlouva byla podepsaná 15. 2. 2010 MZK a 1. 3. JMK, částka byla přes MZK v Brně převedena na účty pověřených knihoven dle kopií bankovních výpisů 10. 3. 2010,
2. splátka ve výši **5,500 tis. Kč** (38,06 % dotace) měla být poskytnuta dle smlouvy na účet MZK do 31. 5. 2010. Na účty pověřených knihoven byla převedena dle kopií bankovních výpisů 26. 5. 2010,
3. splátka ve výši **5,500 tis. Kč** (38,06 % dotace) měla být poskytnuta na účet MZK nejpozději do 25. 9. 2010, na účty knihoven byla doručena dle kopií bankovních výpisů po předchozí žádosti MZK o dřívější zaslání 30. 8. 2010.

Průběžné, plynulé a zejména včasné zajištění finanční částky určené na zajištění regionálních funkcí se pozitivním způsobem projevilo v celkové činnosti knihoven Jihomoravského kraje a významně ovlivnilo kvalitu poskytovaných služeb i celkovou úroveň knihovnictví. Jako každoročně jsou pověřené knihovny JMK postaveny před úkol zajistit financování prvních kalendářních měsíců. Především zásluhou vstřícného postoje jednotlivých zřizovatelů je možné v tomto překlenovacím období zabezpečit činnost regionálních oddělení. Mnohé z toho, co tak nemůže být z finančních důvodů vykonáváno začátkem roku (metodické návštěvy, revize a aktualizace fondů, nákup knih do VF), bývá zajišťováno ve větší míře během následujících měsíců.

Rozdělení dotace na zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven v letech 2008 – 2010

	2008	2009	2010
Městská knihovna Blansko	1 140 000	1 144 000	1 059 000
Městská knihovna Boskovice	1 048 000	1 051 000	973 000
Knihovna Jiřího Mahena	583 000	585 000	542 000
Městská knihovna Kuřim	2 653 000	2 661 000	2 462 000
Městská knihovna Břeclav	1 712 000	1 718 000	1 590 000
Městská knihovna Hodonín	2 049 000	2 056 000	1 902 000
Knihovna Karla Dvořáčka	1 485 000	1 489 000	1 378 000
Městská knihovna Znojmo	2 180 000	2 187 000	2 023 000
Moravská zemská knihovna v Brně	1 555 000	1 559 000	1 521 000
Celkem	14 405 000	14 450 000	13 450 000

3. Plnění cílů regionálních funkcí stanovených Konceptí rozvoje veřejných knihovnických a informačních služeb v Jihomoravském kraji na období 2006 - 2010

Zabezpečování regionálních funkcí v knihovnách JMK vychází z dokumentu **Program podpory zajištění regionálních funkcí knihoven v Jihomoravském kraji**, který vymezuje a charakterizuje poskytované služby a současně stanoví podmínky dotačního řízení.

Od roku 2006 patřila mezi základní dokumenty určující vizi dalšího rozvoje veřejných knihovnických a informačních služeb v knihovnách Jihomoravského kraje **Koncepce rozvoje veřejných knihovnických a informačních služeb v Jihomoravském kraji na období 2006–2010**. Koncepce navazovala na **Koncepci rozvoje knihoven v České republice na léta 2004–2010**. Rok 2010 byl ve znamení příprav nejen nové celostátní koncepce knihovnictví, ale také nové **Koncepce rozvoje regionálních funkcí v Jihomoravském kraji na období 2011-2014**, na které se ve spolupráci s oddělením knihovnictví podílely všechny pověřené knihovny kraje. Tento střednědobý plán rozvoje regionálních funkcí definuje a konkretizuje strategické cíle a priority zohledňující požadavek dalšího zkvalitňování knihovnických a informačních služeb poskytovaných základními knihovnami kraje. Koncepce by měla sloužit jako nástroj plánování, koordinace a vzájemné spolupráce knihoven.

Hlavní vizí rozvoje regionálních funkcí v Jihomoravském kraji je: „**Prostřednictvím veřejných knihovnických a informačních služeb v Jihomoravském kraji poskytovaných systémem veřejných knihoven při zkvalitňování výkonu regionálních funkcí umožnit všem občanům rovný přístup k publikovaným dokumentům a informačním zdrojům na podporu procesu celoživotního vzdělávání, osobního rozvoje, uspokojování kulturních a vzdělávacích potřeb a zájmů, nezávislého rozhodování a duchovního rozvoje.**“

Cílem roku 2010 tak bylo další zkvalitňování výkonu regionálních funkcí ve všech poskytovaných službách a také případné rozšiřování okruhu těchto služeb, individuální pomoc knihovnám a získávání dalších knihoven, které by mohly tyto služby využívat, což by umožnilo zlepšení provozních podmínek knihoven a celkovou optimalizaci činnosti. Naplňování dílčích cílů koncepce (podpora automatizace, webové stránky knihoven, nové formy vzdělávání, tvorba výměnných fondů jako hlavní priorita RF, navýšení počtu obcí využívajících službu nákupu a zpracování KF) představuje ve svém důsledku cestu ke zkvalitnění a rozvoji knihovnických a informačních služeb v kraji.

V roce 2010 vykonávalo regionální funkce v 7 okresech Jihomoravského kraje spolu s Moravskou zemskou knihovnou v Brně stejně jako v předcházejících letech 8 pověřených knihoven, s nimiž byla za spoluúčasti Jihomoravského kraje uzavřena **Dohoda o zajišťování výkonu regionálních funkcí knihoven v Jihomoravském kraji**.

K 31. 12. 2010 byly regionální služby poskytovány celkem **687 smluvním knihovnám**, což představuje oproti loňskému roku úbytek o 5 obsluhovaných knihoven.

Počet obsluhovaných knihoven v JMK

2008	700
2009	694
2010	687

Pověřené knihovny zabezpečovaly zpravidla všechny regionální činnosti. MZK v Brně vykonávala zejména poradenskou a konzultační činnost, statistiku knihovnických činností, vzdělávání knihovníků, semináře a porady. Knihovna Jiřího Mahena v Brně jako pověřená knihovna okresu Brno–město se spolu se svými 14 pobočkami (tzv. výpůjčními místy) soustředila při výkonu regionálních funkcí především na tvorbu výměnného knihovního fondu; jeho akvizici, zpracování, distribuci a cirkulaci.

Stejně jako v minulých letech bylo nutné zajistit financování RF začátkem kalendářního roku. Zejména zásluhou vstřícného postoje jednotlivých zřizovatelů byly prostředky zálohovány a poskytnuty na činnost regionálních oddělení. V prvním měsíci se činnost regionálních oddělení soustředila zejména na statistiku, poradenství a konzultace. Byl pozastaven nákup výměnného fondu, neprobíhaly revize a metodické návštěvy. Služby v plném rozsahu byly poskytovány až po obdržení dotace začátkem března. I přes toto krátké období bez finančních prostředků usilovaly pověřené knihovny o poskytování maximálně kvalitních služeb. Navazovaly přitom na výsledky dosažené v roce 2009 při současném úsilí získat další základní knihovny jako příjemce regionálních služeb.

Při jednáních se zřizovateli knihoven zdůvodňovaly pověřené knihovny stejně jako v uplynulých letech význam evidence knihoven v databázi MK ČR. Stav evidovaných knihoven zůstal na stejné úrovni jako v předcházejícím roce.

Velkým problémem, s nímž se pověřené knihovny každoročně potýkají, je v některých obcích pozastavení nebo dokonce rušení činnosti místních knihoven. V roce 2010 došlo k ukončení činnosti nefunkční knihovny v Lesonicích v okrese. Problém pozastavené činnosti zůstává i nadále pouze u malých knihoven.

Obsluhované knihovny v jednotlivých regionech

Region	Knihovny		Celkem ¹
	Profesionální	Neprofesionální včetně poboček	
Blansko	6	61	67
Boskovice	4	61	65
Brno-město	0	14	14
Brno-venkov	19	124	144
Břeclav	16	62	78
Hodonín	16	63	79
Vyškov	6	83	89
Znojmo	8	143	151
Celkem	75	611	687

¹ V některých regionech včetně pověřené knihovny.

Dotazník Průzkum uživatelské spokojenosti s výkonem regionálních funkcí pověřených knihoven ze strany obsluhovaných knihoven

Z důvodu zajištění kvalitnějšího a efektivnějšího poskytování služeb zejména neprofesionálním knihovnám probíhalo v období dubna až května 2010 dotazníkové šetření s názvem **Průzkum uživatelské spokojenosti s výkonem regionálních funkcí pověřených knihoven ze strany obsluhovaných knihoven**, jehož cílem bylo zjistit spokojenost obsluhovaných knihoven s regionálními službami. Dotazník byl zveřejněn v elektronické i v tištěné podobě a obsahoval celkem 37 otázek, z toho 23 povinných. Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 273 respondentů. Mezi pozitivní zjištění patřila spokojenost s výměnnými fondy a rostoucí zájem o ně. Jako výborné potvrdilo hodnocení regionálních funkcí jako celku ze strany pověřených knihoven 66,6 % obsluhovaných knihoven.

Výsledky dotazníkového šetření přinesly následující zjištění:

- nejvíce respondentů bylo z obcí do 500 obyvatel,
- dobrá spolupráce s pověřenými knihovnami a pověřených knihoven s neprofesionálními knihovnami (vysoká návratnost dotazníků),
- většina neprofesionálních knihoven je schopna komunikovat přes internet,
- ve více než 1/3 knihoven se neuskutečnila v roce 2009 ani jedna metodická návštěva,
- více než 1/3 knihoven nemá zájem o metodické návštěvy,
- až 50 % knihoven neusiluje o vícezdrojové financování,
- až 50 % knihoven nenavštívilo v roce 2009 ani jednu vzdělávací akci,
- takřka 1/3 knihoven se nezúčastnila ani jedné porady (ne všichni obdrží pozvánku),
- hlavním důvodem neúčasti na poradách/vzdělávacích akcích je až z 50 % nedostatek času (problém dopoledních termínů),
- až 90 % knihoven je spokojeno s výměnnými soubory (až 70 % knihoven může ovlivnit výběr titulů),
- velký zájem čtenářů o výměnné soubory potvrdilo až 88 % knihoven,
- takřka 63 % knihoven nevyužívá MVS,
- revize probíhají při 51% spoluúčasti PK (pouze přes 20 % knihoven provádí samostatně),
- servis AKS nevyužívá přes 70 % knihoven,
- přes 92 % knihoven potvrdilo poskytování finančních prostředků ze strany obecních úřadů,
- odkaz na knihovnu potvrdilo na webových stránkách obce na 70 % respondentů.

3.1 Významné události v knihovnách v roce 2010

Vesnice roku 2010

Do krajské soutěže Vesnice roku 2010 Jihomoravského kraje se přihlásilo celkem dvaadvacet obcí, tzn. o šest více než v předcházejícím roce. Regionální oddělení pověřených knihoven spolupracovaly v rámci metodické pomoci s jednotlivými knihovnami s cílem napomoci jejich dobrému umístění. Současně zajistily podkladové materiály pro krajskou komisařku za SKIP paní Věru Štěpánovou, vedoucí Městské knihovny v Kuřimi. Za Jihomoravský kraj získala diplom za vzorné vedení obecní knihovny knihovna v obci Dolní Dunajovice v okrese Břeclav, kterou vede paní Miroslava Lačiková a paní Věra Šuštková. Webové stránky knihovny (<http://www.knihovnadolnidunajovice.webk.cz>) představují poutavou a moderní formou přehled poskytovaných služeb a všech aktivit knihovny.

Interiéry Místní knihovny Dolní Dunajovice

Rekonstrukce a stěhování knihoven

Region Blansko

Do nových prostor byly přestěhovány knihovny v městysi Černá Hora, obci Doubravice a Vysočany. Rekonstrukce knihovny proběhla v obci Vilémovice.

Projekt Centra informačních, knihovnických a doprovodných služeb mikroregionu Černoohorsko se stal příkladem úspěšného využití Strukturálních fondů EU, který získal z Regionálního operačního programu (ROP) Jihovýchod dotaci ve výši 9 milionů při celkových nákladech na projekt 12,5 milionů korun. V nových prostorách knihovny je možné nově pořádat společenské a kulturní akce včetně pořádání vzdělávacích kurzů zaměřených na podporu počítačové gramotnosti pro znevýhodněné skupiny obyvatel – starší občany a zdravotně postižené. Součástí poskytovaných služeb centra jsou turistické informace týkající se přírodních a kulturních zajímavostí a informace o mikroregionu, pořizování ověřených výpisů prostřednictvím kontaktního místa CzechPOINT, přístup na internet, kopírování, tisk, prodej pohlednic a map. Na úspěšném vypracování projektu se podílela Regionální poradenská agentura, s.r.o.

Obecní knihovna Černá Hora

Veřejný internet v knihovně

Region Boskovice

Ve výši 7,8 milionů z ROP Jihovýchod získal projekt Modernizace a rozšíření kulturních zařízení regionu Olešnicko (při celkové investici 8,4 miliony korun). Cílem projektu bylo vytvořit v nevyužitých prostorách města kulturní zařízení, které by sloužilo nejširší veřejnosti. Součástí projektu bylo vybudování funkční knihovny, která se do té doby nacházela v provizoriu sklepních

prostor, které bylo při povodni v roce 2002 částečně zatopeno. Výsledkem projektu bylo přestěhování knihovny do prostorných místností na náměstí s oddělením pro děti a dospělé a s přístupem na internet. Prostory byly vybaveny novým nábytkem, byla rozšířena výpůjční doba a navázána spolupráce s pověřenou knihovnou. Městská knihovna v Olešnici se také zařadila mezi profesionální knihovny regionu.

Novým nábytkem a výpočetní technikou se podařilo vybavit neprofesionální knihovny v Deštné a ve Skrchově.

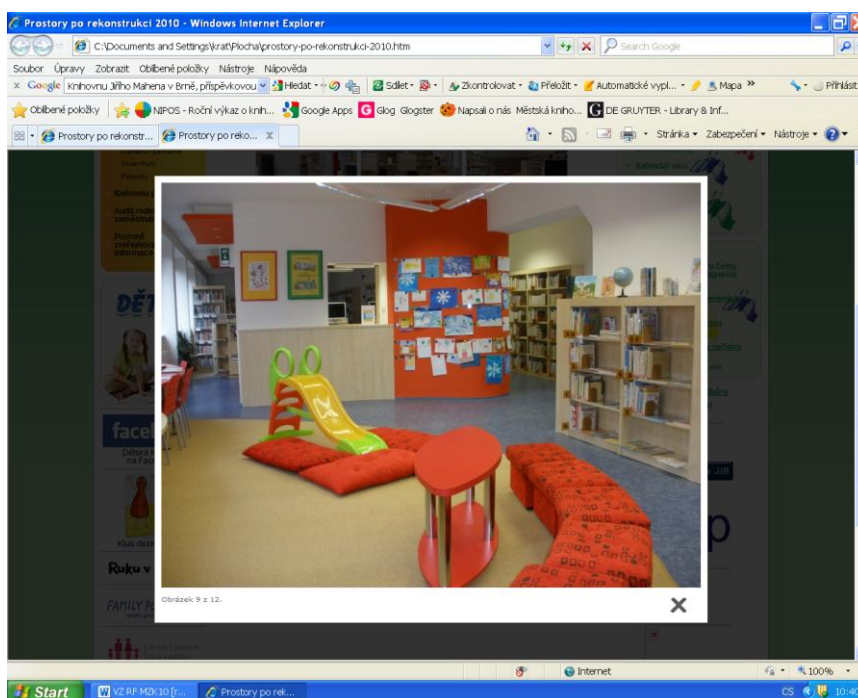
Do zrekonstruovaných prostor se přestěhovala knihovna ve Vranově.

Okres Brno-město

KJM zajišťuje regionální služby pro 14 výpůjčních míst.

V září 2010 byla po rekonstrukci nově otevřena pobočka KJM Lesná, Haškova 4, která se tak stala dalším (již sedmnáctým) automatizovaným provozem KJM. Čtenáři registrovaní v automatizované knihovní síti KJM mají možnost s jediným platným čtenářským průkazem využívat služeb všech provozů, které jsou on-line propojeny.

Nově rekonstruovaná
pobočka KJM v Brně-Líšni

Brno-venkov

Doubravník – knihovna byla po dlouhých letech stísněných prostor přestěhována do nových prostor

Ořechov – přestěhována do budovy kulturního a společenského centra (bývalá ZŠ), zcela nově byla vybavena nábytkem. K dispozici je přednášková místnost pro pořádání akcí. Knihovna má nové webové stránky: <http://knihovna-orechov.webnode.cz/>.

Železné – knihovna se nacházela ve zcela nevyhovujících prostorách kanceláře starosty obce. Po zřízení nového obecního úřadu bylo v budově otevřeno komunitní centrum, jehož součástí se od září stala knihovna.

Lomnice – knihovna získala větší místnosti ve stejné budově (ZŠ). Prostory jsou využívány také pro přednášky a besedy.

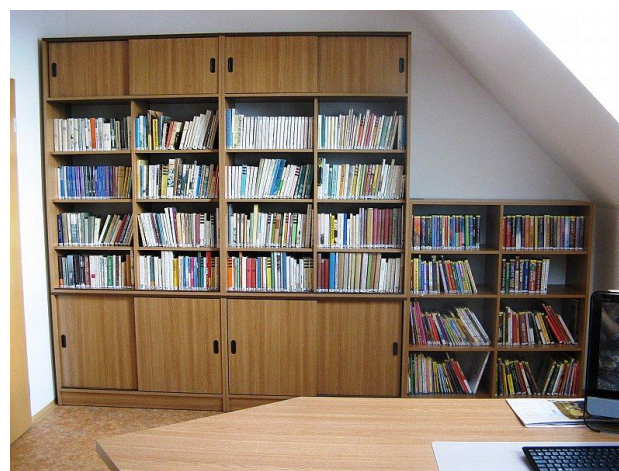
Letkovice – knihovna byla po roční nečinnosti přestěhována do zcela nových prostor.

Mokrá-Horákov – knihovna získala další prostory v objektu bývalé kotelny včetně možnosti využívat víceúčelový sál.

Interiéry Obecní knihovny v Ořechově
Dětský koutek

Interiéry Obecní knihovny v Ořechově
Půjčovna

Víceúčelová možnost

Dětská literatura a výměnný fond

Obecní knihovna Železné

Okres Břeclav

Rekonstrukce knihoven v okrese se týkala knihoven v obci Tvrdonice, Drnholec a Hlohovec. U několika dalších došlo k výměně oken, obnově nábytku nebo technického vybavení (Morkůvky, Týnec, Velké Hostěrádky, Pasohlávky).

Okres Znojmo

V dubnu proběhlo stěhování knihovny v Šanově do nově rekonstruovaných prostor obecního úřadu, knihovna byla zapojena do regionálního knihovního systému a od října je plně automatizovaná.

Do nově rekonstruovaných prostor byla vedle obecního úřadu přestěhovaná Místní knihovna ve Vedrovicích, která je spojena s Muzeem a informačním centrem Vedrovice. Provoz knihovny byl zahájen v říjnu.

Webové stránky knihoven

S pomocí hradeckého programu Šablona webu pro malé knihovny patří zejména neprofesionální knihovny Jihomoravského kraje mezi její nejfrekventovanější uživatele. V roce 2010 přecházely knihovny na využívání nové šablony provozované na serveru Knihovny města Hradce Králové, který byl zakoupen z prostředků dotace VISK 2. Nová šablona je dostupná na stránkách: <http://webknihovny.cz>. Zásahu na jejím šíření mají zejména metodikové pověřených knihoven. Díky nim patřily tyto webové stránky mezi jednu z nejvýraznějších aktivit neprofesionálních knihoven v uplynulém roce. Více jak polovinu šablon využívá okres Brno-venkov, jejich používání je rozšířené i v dalších regionech, např. Břeclav nebo Hodonín. Novinkou bylo zpoplatnění šablony, pouze obce do 500 obyvatel mají její používání zdarma.

Webové stránky vznikají i za pomoci jiných programů, např. Naše knihovna (<http://naseknihovna.cz/bityska/>). Mezi nově propagované stránky patří jejich nabídka přes službu Webnode. MZK ve spolupráci s Kabinetem informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty MU připravila metodický portál pro používání šablony přes Webnode: <http://webovky.knihovna.cz>. Ke konci roku používalo tyto stránky takřka dvacet knihoven. MZK v rámci vzdělávání knihovníků zajišťuje kurzy používání webových stránek přes Webnode.

Webové stránky knihoven patří v současné době již neodmyslitelně mezi propagační a informační složku každé – i té nejmenší knihovny. Pokud se knihovně nedaří získat prostor na obecních stránkách, není nic jednoduššího, než si pořídit jako jednu z nabízených možností webovou šablonu. Přestože součástí hradeckého programu není on-line katalog, je možné jeho propojení pomocí externího odkazu.

Webové stránky v jednotlivých regionech v roce 2010 (v závorce počet knihoven)

Region	Pověřená knihovna	Profesionální knihovny	Neprofesionální knihovny
Blansko	1 (1)	6 (6)	17 (49)
Boskovice	1 (1)	4 (4)	21(44)
Brno-město	1 (1)	-	14 (pobočky KJM)
Brno-venkov	1 (1)	17 (19)	63 (126)
Břeclav	1 (1)	16 (16)	50 (54)
Hodonín	1 (1)	15 (16)	29 (63)
Vyškov	1 (1)	4 (6)	22 (68)
Znojmo	1 (1)	6 (8)	21 (134)
Celkem	8 (8)	75 (68)	223 (552)
Celkem %	100	90,66	40,39

Pozastavená činnost knihoven

V regionu **Blansko** byla stagnující knihovna v obci Malá Lhota. Zastupitelstvo nechalo knihovnu v omezeném provozu, půjčování bylo zajištěno provizorně, než bude zvolen nový knihovník.

V okrese **Brno-venkov** byla po dohodě s městskou knihovnou v Tišnově vyřazena ze seznamu obsluhovaných knihoven knihovna v Jamném. Knihovna je stále evidovaná na MK ČR, ale již delší dobu neposkytuje služby.

Okres Vyškov

Možnost obnovení provozu a zaregistrování knihovny byla projednávána v obci Rybníček a Dobročkovice. V Rybníčku je nezájem ze strany veřejnosti o obnovení činnosti knihovny. Obyvatelé využívají služeb pověřené knihovny. Uzavřena je knihovna v obci Pavlovice, která se změnila na chalupářskou osadu.

Okres Znojmo

Byla zrušena knihovna v Lesonicích. Jednalo se o nefunkční a nevidovanou knihovnu. Důvodem je havarijní stav prostor knihovny a špatný stav knihovního fondu.

Po celý rok 2010 byla uzavřena knihovna v Hodonicích z důvodu rekonstrukce kulturního domu, kde se knihovna nachází.

Mezi nepracující a nevidované knihovny, kde se ani neuvažuje o obnově činnosti, patří: Bítov, Kadov, Nový Šaldorf, Podhradí nad Dyjí a Starý Petřín.

3.2 Ediční činnost

Již většina pověřených knihoven zpracovává výsledky z činnosti veřejných knihoven v uplynulém roce. Městská knihovna Břeclav vydala materiál *Veřejné knihovny regionu Břeclavska v roce 2009*, Městská knihovna ve Znojmě vydala *Výsledky činnosti veřejných knihoven okresu Znojmo za rok 2009. Přehled činnosti veřejných knihoven regionu Vyškov v roce 2009* vydala Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově, Městská knihovna Kuřim zpracovala *Výsledky činnosti knihoven okresu Brno-venkov v roce 2009*. Regionální oddělení Městské knihovny Boskovice zpracovalo *Zhodnocení činnosti knihoven regionu v roce 2009*.

Tyto materiály, které si pro interní potřebu zpracovávají pověřené knihovny, slouží nejen pro vyhodnocení činnosti knihovnickům, ale zejména jako informace zřizovatelům pro porovnání činnosti knihoven jednotlivých obcí.

Na webových stránkách pověřených knihoven provozují regionální oddělení informace pro knihovny, kde informují o novinkách, budují databázi obsluhovaných knihoven regionu včetně údajů o zřizovatelích, vyvěšují zprávy z porad a další informace.

3.3 Knihovní fondy

Oblast budování a využívání knihovních fondů patří stále mezi nejvýznamnější a nejvíce využívané regionální služby. Nákup knihovních fondů z prostředků obcí uskutečnilo stejně jako v předcházejícím roce celkem 5 pověřených knihoven, zpracování knihovního fondu proběhlo v 6 pověřených knihovnách. Budování výměnných fondů a jejich cirkulace prostřednictvím výměnných souborů, stejně tak jako revize a aktualizace knihovního fondu patřily jako každoročně k základním regionálním službám všech osmi pověřených knihoven.

Nákup knihovního fondu z prostředků obcí byl v JMK zabezpečován pro **182 knihoven**, tzn. o 3 méně než v uplynulém roce. Hromadné nákupy nové literatury jsou tradičním zdrojem množstevních slev (až 30 %), které umožňují knihovnám získat větší počet přírůstků do knihovních fondů. Zpracování knihovního fondu si v roce 2010 vyžádalo v regionech **243 knihoven**, což představuje oproti minulému roku pokles o 11 knihoven.

Význam budování výměnného fondu a jeho cirkulace prostřednictvím výměnných souborů potvrzuje počet knihoven, které tuto službu každým rokem využívají.

Cirkulace výměnných fondů v letech 2008, 2009 a 2010

	2008	2009	2010	+ / - (2009/2010)
Počet knihoven	578	589	607	+ 18
Počet expedovaných souborů	1 890	2 106	2 154	+ 48
Počet svazků v souborech	99 390	111 750	124 623	+ 12 873

V roce 2010 využilo cirkulaci v JMK o 18 knihoven více než v roce 2009 – celkem 607 **knihoven**, vypůjčeno bylo o 48 souborů více – celkem **2 154 souborů**, v nichž bylo **124 873 svazků** (nárůst o 12 873 svazků).

Cirkulace výměnných fondů prostřednictvím souborů napomáhá aktualizaci kmenových fondů smluvních knihoven. Přírůstky do výměnných fondů byly pořízeny většinou z krajské dotace na regionální funkce, menší část představují dary. V roce 2010 byly výměnné fondy tímto způsobem doplněny o **187 svazků**. Skutečnost, že lze výměnné soubory expedovat do knihoven dopravou v rámci výkonu regionálních funkcí, zvyšuje zájem o tuto službu. Ne každá pověřená knihovna disponuje možností vlastní dopravy. Bývá využívána kombinace veřejné dopravy, soukromých dopravců a služebního automobilu, např. v okrese Znojmo. Okres Brno-venkov distribuuje výměnné soubory vzhledem k rozsáhlosti regionu kombinací využití poštovních služeb nebo služebního auta zřizovatele, případně při metodických návštěvách.

3.4 Vzdělávání knihovníků

Jednou z prioritních oblastí, kterou pověřené knihovny v roce 2010 zabezpečovaly, bylo vzdělávání knihovníků včetně pořádání seminářů, porad a konferencí. Vzdělávací programy připravilo pro smluvní knihovny 7 pověřených knihoven (kromě Knihovny Jiřího Mahena v Brně, která tento typ činnosti nevykonává). Účast na vzdělávacích aktivitách projevil **344 knihoven**, což představuje oproti loňskému roku nárůst o 46 knihoven.

Nejvyšší podíl na vzdělávání knihovníků v JMK měla tradičně MZK v Brně, která z pozice krajského centra vzdělávání připravila pro **150 knihoven** (o 10 více než v roce 2009) odborné semináře. Oddělení knihovnictví se zaměřilo na podporu čtenářství a nové formy práce s uživateli. Byly připraveny kurzy Mediální výchova, Výchova k občanství, semináře Podivný druh aneb Komiks okem knihovnickým a seminář Model multimediální knihovny. V knihovnách měl také značnou odezvu seminář **Veřejné knihovny podporují čtenářství občanů se sluchovým postižením**. Dalším záměrem vzdělávání bylo zkvalitnit a rozšířit práci s informacemi a informační vzdělávání uživatelů knihoven. Byla to nová forma seminářů s praktickými ukázkami – Informační výchova v odděleních pro děti, Nové informační zdroje a konference Informační gramotnost (9. ročník). Pro knihovníky veřejných i školních knihoven se konaly akreditované knihovnické kurzy. Knihovna obhájila a získala novou akreditaci na Rekvalifikační knihovnický kurz (2010/2012). Ve školním roce 2009/2010 rekvalifikační knihovnický kurz absolvovalo celkem 22 posluchačů.

V rámci projektu VISK 2 MK ČR Mimoškolní vzdělávání knihovníků probíhal nadstandardní kurz pro IT pracovníky a správce sítí. Lektory v kurzech byly odborníci z vysokých škol, Národní knihovny ČR, odborníci z knihovnických a informačních pracovišť v ČR a odborní pracovníci MZK. Celkem se 21 akcí zúčastnilo 573 knihovníků.

Byl připraven dvoudenní seminář **Informační vzdělávání ve veřejných knihovnách**, který se zabýval změnami v informačním vzdělávání uživatelů veřejných knihoven. Seminář byl organizován Sekcí informačního vzdělávání při SDRUK a konal se v dubnu v MZK.

Konal se již 9. ročník dvoudenní konference pro ředitele škol, učitele a knihovníky Konference pro ředitele škol, učitele a knihovníky **Informační gramotnost – vědomosti a dovednosti pro život ve dnech 24. a 25. 11.** jako jednodenní konference a následující den formou

práce v sekcích Nástroje moderních technologií pro podporu výuky a Tipy k využívání vizuální historie ve školní výuce.

Pokračovala spolupráce mezi knihovnami v Jihomoravském kraji, nejen pomoc školním knihovnám, účast vysokoškolských knihovníků na vzdělávacích akcích MZK, ale také již tradiční porada s knihovníky paměťových institucí. Seminář o spolupráci knihoven paměťových institucí se konal 27. května v Moravském zemském muzeu v Brně. Úvodem představil ředitel MZK Mgr. Tomáš Gec krajské projekty digitalizace. Hlavní téma semináře bylo zaměřeno na **služby paměťových institucí pro veřejnost a možnosti spolupráce s veřejnými knihovnami**.

Oddělení zajišťovalo kurzy ICT v počítačové učebně, semináře a kurzy v konferenčním sále MZK, celkem **21 vzdělávacích akcí** v rámci regionálních funkcí. Všechny tyto akce navštívilo z pověřených, základních i odborných knihoven celkem **573 účastníků** (o 226 méně než v loňském roce). **10 porad** (o jednu více než v roce 2009), které MZK pořádala, navštívilo celkem **55 knihoven** (o pět méně než v předcházejícím roce). Porady v MZK navštívilo **123 účastníků** (o 10 méně).

4. Hodnocení výkonu jednotlivých regionálních funkcí a plnění standardů regionálních funkcí

V roce 2010 vykonávalo regionální funkce stejně jako v předešlých letech v 7 okresech JMK 8 pověřených knihoven. Počet pověřených knihoven zůstal nezměněn.

Knihovna Jiřího Mahena v Brně zabezpečovala regionální činnosti pro okres Brno-město, jednalo se zejména o tvorbu, distribuci a cirkulaci výměnných souborů. Do krajského výkazu jsou zahrnuty i další regionální činnosti, které KJM v Brně vykonávala. Jde o regionální služby související s odbornou činností v obsluhovaných knihovnách, pobočkách KJM: poradenská a konzultační činnost, porady, revize a aktualizace knihovního fondu a doprava.

Komentář k jednotlivým položkám Statistického výkazu výkonu regionálních funkcí za rok 2010 je zaměřen na práci knihoven JMK pověřených regionálními funkcemi.

Moravská zemská knihovna v Brně koordinovala plnění standardů RF, které jsou součástí Metodického pokynu Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky. V rámci kraje spolupracovala s osmi pověřenými knihovnami. Plnění RF v kraji zabezpečovalo v přepočteném stavu celkem 28,31 pracovníků.

V rámci regionálních funkcí jsou pověřenými knihovnami vykonávány následující činnosti:

- poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozborů,
- statistika knihovnických činností,
- vzdělávání knihovníků, semináře, porady,
- tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce,
- pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů,
- nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele (obce) a jejich distribuce,
- servis automatizovaného knihovního systému.

Standardy představují soubor nároků na způsob a úroveň poskytování služeb, jimiž jsou regionální funkce naplňovány.

4.1 Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce

Regionální služby v roce 2010 byly zajišťovány v pověřených knihovnách v přepočteném stavu **24,81 pracovními úvazky**; v MZK Brno 3,5 úvazky. Vzhledem k předcházejícímu roku se jedná o snížení o 2,41 (30,72 pracovního úvazku v roce 2009).

Pracovníci regionálních oddělení byli přijati do pracovního poměru k výkonu regionálních činností převážně na dobu určitou, v některých případech je řešeno dohodou (při malých úvazcích). Část úvazku vykonávali pracovníci, včetně některých vedoucích pracovníků (ředitelé, ekonomové), kteří se této činnosti věnovali vedle svojí další pracovní náplně, která nad regionálními funkcemi převažovala.

Počet pracovníků zajišťující výkon regionálních funkcí (přepočtený stav)

Region	pracovní úvazky		
	2010	2009	2008
Blansko	2,30	2,30	2,30
Boskovice	2,30	2,30	2,30
Brno-město	2,00	2,0	2,00
Brno-venkov	4,50	6,30	7,15
Břeclav	3,00	3,12	3,21
Hodonín	3,50	3,50	3,50
Vyškov	3,60	3,60	3,80
Znojmo	3,61	4,60	3,80
Celkem	24,81	27,72	28,06
MZK v Brně	3,50	3,0	3,00
Celkem	28,31	30,72	31,06

Většina pověřených knihoven pracovala i během začátku roku, v období finančního provizoria - do převedení krajské dotace na účty pověřených knihoven, se stávajícím počtem pracovníků. Zásadou vstřícnosti jednotlivých zřizovatelů nedošlo k propouštění pracovníků regionálních oddělení.

Pozornost regionálních oddělení se začátkem roku 2010 stejně jako v předešlých letech soustředila na činnosti nevyžadující časté výjezdy ke smluvním knihovnám, jako např. metodické návštěvy či revize a aktualizace fondů. Nákup výměnných fondů, metodické návštěvy, revize a aktualizace fondů se začaly pravidelně uskutečňovat koncem 1. čtvrtletí. Distribuce výměnných souborů probíhaly převážně ve spojení s metodickými návštěvami, případně po dohodě s jednotlivými knihovnami, které si mohly odvoz samy zajistit.

4.2 Počet obsluhovaných knihoven

V roce 2010 obsluhovala MZK v Brně a knihovny pověřené regionálními funkcemi **695 smluvních knihoven (687+8)**. Právo využívat regionální služby mají knihovny, které jsou v evidenci MK ČR a poskytují dle knihovního zákona veřejné knihovnické a informační služby. Pověřené knihovny proto věnovaly i v uplynulém roce při jednání s provozovateli knihoven této skutečnosti mimořádnou pozornost. Pozornost pověřených knihoven se soustředila na knihovny, které nejsou evidované nebo nemají uzavřenou smlouvu o poskytování regionálních služeb a nemohou tak využívat možností, které pověřené knihovny nabízejí, zejména nabídku výměnných fondů. Nově byla podepsána regionální smlouva v regionu Boskovice (Městská knihovna v Olešnici) a v okrese Znojmo (Obecní knihovna v Šanově).

Pořadí regionálních činností podle zájmu knihoven (bez MZK)

Pořadí	Regionální funkce	Počet obslužených knihoven	
		2010	2009
1.	Statistika	680	1. 685
2.	Poradenská a konzultační činnost	630	3. 620
3.	Cirkulace VF	607	4. 589
4.	Doprava	588	2. 678
5.	Porady	392	5. 349
6.	Vzdělávání knihovníků, semináře	344	6. 298
7.	Zpracování KF z prostředků obcí	243	7. 254
8.	Nákup KF z prostředků obcí	182	8. 185
9.	Servis výpočetní techniky	122	10. 108
10.	Pomoc při revizi a aktualizaci KF	111	9. 115

4.3 Poradenská a konzultační činnost

Ve snaze o sjednocení a koordinaci výkonu regionálních služeb v JMK a k zajištění výkonu jednotlivých činností se v roce 2010 konaly tři porady ředitelů pověřených knihoven se zástupci KÚ JMK. Na poradách vystupují pravidelně pracovníci regionálních oddělení pověřených knihoven a informují o regionálních činnostech, které poskytují smluvním knihovnám. Přínos regionálních služeb pro základní knihovny oceňují zejména zřizovatelé knihoven a pověřené knihovny, jejichž prostřednictvím jsou služby nabízeny i těm nejmenším knihovnám. Výkon regionálních funkcí podpořený dotačním programem JMK je knihovnami stále obecně hodnocen jako velmi pozitivní a to na základě jak kladných hodnocení samotných knihoven, tak jejich zřizovatelů, kteří jednotlivé regionální služby využívají a jejichž rozsah i kvalita se zásluhou včasné dotace JMK zvýšila kvantitativně i kvalitativně také v roce 2009.

Již tradičně se v listopadu konala **koordináční porada zřizovatelů profesionálních knihoven a vedoucích profesionálních knihoven JMK v MZK v Brně**. Hlavním bodem programu bylo seznámení s koncepcí regionálních funkcí v Jihomoravském kraji na období let 2011-2014, kterou připravilo oddělení knihovnictví MZK ve spolupráci s pověřenými knihovnami kraje. V odborné části programu vystoupila Jaroslava Štěrbová, hlavní knihovnice Městské knihovny v Praze s tématem Co všechno je komunita a Olga Biernátová, která pracuje jako informační a PR pracovník v Knihovně Univerzity T. Bati ve Zlíně s tématem Sociální média v praxi knihoven.

V samostatném bloku představily profesionální knihovny úspěšné projekty na podporu rekonstrukce a obnovy činnosti knihoven využívající možnosti vícezdrojového financování.

Porad, které připravilo 8 pověřených knihoven a MZK v Brně, se zúčastnilo **447 knihoven** (o 98 více než v roce 2009).

Poradenská a konzultační činnost pověřených knihoven byla v roce 2010 druhou nejvíce využívanou službou, vyžádalo si ji **630 knihoven** (o 10 více než v roce 2009).

Pověřené knihovny JMK uskutečnily spolu s MZK celkem **856 metodických návštěv**, což je o 15 návštěv méně než v uplynulém roce. Z celkového počtu **2 223 poskytnutých konzultací** (o 403 více než v předcházejícím roce), zabezpečila MZK v Brně touto činností 85 knihoven JMK (o 5 více než v roce 2009) a poskytla celkem 175 konzultací (také o 5 více).

Konzultace se týkaly nejčastěji výměnných fondů, automatizace knihovnických procesů, grantových možností, zavádění REKS, webových stránek, statistického výkaznictví, revize a aktualizace knihovnických fondů, knihovnické techniky, práce se čtenářem, vzdělávání, využívání internetu, PIK apod.

Tato regionální služba patří po statistice mezi nejvíce využívané odborné činnosti ze strany základních knihoven. Zahrnuje poradenství ke všem problémům knihovnictví. Zájem o ni projevil 630 knihoven ze 687 obsluhovaných; to je 91,7 % knihoven. Oproti loňskému počtu (620 knihoven) představuje toto číslo nárůst o 2,1 %.

Frekvence poradenské a konzultační činnosti podle regionů a počtu knihoven, kterým byla poskytnuta:

Brno-venkov (164), Znojmo (90), Vyškov (89), Hodonín (76), Břeclav (75), Blansko (68), Boskovice (66), KJM (2).

Pořadí regionů podle počtu udělených konzultací a metodických návštěv:

konzultace: Vyškov (526), Brno-venkov (390), Hodonín (273), Boskovice (254), Břeclav (243), Blansko (235), Znojmo (125), KJM (2).

Celkem bylo poskytnuto pověřenými knihovnami 2 048 konzultací.

Metodické návštěvy: Břeclav (236), Hodonín (146), Znojmo (108), Blansko (107), Boskovice (102), Brno-venkov (74), Vyškov (73), KJM (2).

Celkem bylo vykonáno pověřenými knihovnami 848 metodických návštěv, průměrně vychází na jednu obsluhovanou knihovnu 1,23 metodické návštěvy (stejně jako v roce 2009).

Náplň konzultací a metodických návštěv se týkala všech oblastí práce obslužených knihoven včetně ekonomicko právních otázek. Stejně jako v minulých letech byly konzultace a metodické návštěvy zaměřeny na statistické výkaznictví, automatizaci knihovnických činností včetně internetizace knihoven, výměnné fondy, aktualizaci a revizi knihovnických fondů, knihovnickou techniku, grantové programy MK ČR, prostorové a materiální podmínky knihoven včetně propagace jejich činnosti.

Pokles metodických návštěv oproti předcházejícímu roku zaznamenal okres Hodonín (- 62), okres Vyškov (- 9) a okres Brno-venkov (- 3). V okrese Brno-město zůstal počet nezměněn. Ostatní pověřené knihovny zaznamenaly nárůst:

Břeclav: + 48

Blansko: + 6

Boskovice a Znojmo: + 2

Pozitivním jevem je navýšení počtu obslužených knihoven: + 10 a poskytnutých konzultací: + 398, snížil se počet metodických návštěv: - 16.

Poradenská a konzultační činnost

Region	Počet obsluhovaných knihoven	Počet obslužených knihoven	Počet konzultací	Počet metodických návštěv
Blansko	67	66	235	107
Boskovice	65	65	254	102
Brno-město	14	2	2	2
Brno-venkov	144	164	390	74
Břeclav	78	75	243	236
Hodonín	79	76	273	146
Vyškov	89	89	526	73
Znojmo	151	90	125	108
Celkem	687	630	2 048	848
MZK v Brně	8	85	175	8
Celkem	695	715	2 223	856

Moravská zemská knihovna v Brně vydává čtvrtletník Duha, časopis informující o knihách a knihovnách z Moravy, který je současně platformou pro informace o aktivitách a dění v knihovnách Jihomoravského kraje. V roce 2010 začal být časopis vydáván také v elektronické podobě. Novinkou je možnost založit si svůj vlastní blog.

Standard Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozbor

Periodicita: Průběžně, metodická návštěva minimálně 1x ročně v každé obsluhované knihovně provozované obcí v kraji.

Standard RF byl v oblasti poskytovaných konzultací splněn (v roce 2010 celkem 2 223 konzultací, 2009 – celkem 1 820 konzultací, tj. nárůst o 403 konzultací). Oproti loňskému roku došlo ke snížení počtu metodických návštěv (- 15), v JMK celkem 856 metodických návštěv, standard byl splněn (v roce 2009 celkem 871 metodických návštěv).

Rozbory činností – vyúčtování dotace RF za rok 2009, kterou obdržela MZK a pověřené knihovny, bylo doručeno včetně komentáře na Krajský úřad JMK v únoru 2010. Byla sestavena Výroční zpráva o hodnocení výkonu regionálních funkcí knihoven v Jihomoravském kraji v roce 2009, která byla zaslána Knihovnickému institutu Národní knihovny ČR a odboru kultury a památkové péče JMK. Byla zároveň vystavena na webových stránkách oddělení knihovnictví: <http://www.mzk.cz/region>.

4.4 Statistika knihovnických činností

Vykonávání této regionální služby patří mezi statistickou povinnost vyplývající ze zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Jejím cílem je shromažďování, zpracování a zveřejňování statistických informací z činnosti regionálních oddělení pověřených knihoven. Ačkoli se bezprostředně na rozvoji regionálních činností nepodílí, poskytuje potřebné informace pro jejich další rozvoj. Zahrnuje poradenství, kontrolu, urgenci a zpracování statistických výkazů a komentářů. Náročnější konzultace ke statistice jsou zahrnuty v poradenské a konzultační činnosti. Zpracování statistiky je hlavní náplní činnosti regionálních oddělení pověřených knihoven a krajské knihovny v období od počátku ledna do poloviny února.

Ve Statistickém výkazu výkonu regionálních funkcí se liší počty obslužených knihoven (688) a počty zpracovaných statistických výkazů (695) – do výsledného počtu jsou zahrnuty i zpracované statistiky za jednotlivé pověřené knihovny a regionální sumáře. MZK v Brně zpracovala 8 výkazů (výkaz RF za MZK, pověřené knihovny a celokrajský sumář, dále Roční výkaz o knihovně za MZK v Brně, sumář za knihovny pověřené výkonem regionálních funkcí, sumář za profesionální knihovny, neprofesionální knihovny a celkový sumář všech knihoven).

Již šestým rokem je využíván v MZK a v pověřených knihovnách statistický program STAT-Excel, který výrazně usnadňuje a zjednodušuje zpracování statistických výkazů a zejména následné vyhodnocování statistických ukazatelů včetně standardu VKIS. Ačkoli je určen především pro vkládání a vyhodnocování údajů, které shromažďuje NIPOS (Roční výkaz o knihovně KULT (MK) 12-01), jsou součástí tabulek i údaje z regionálních činností (výměnné fondy, semináře, porady, konzultace). Je tak možno využívat program i pro zjišťování informací týkajících se regionálních činností pověřených knihoven.

Standard Statistika knihovnických činností

Periodicita: 1x ročně výkazy, průběžně využití

Standard statistika knihovnických činností byl v rámci kraje i jednotlivých okresů (regionů) splněn, údaje jsou celoročně využívány při analýzách a řešení dílčích problémů v knihovnách.

4.5 Vzdělávání knihovníků, semináře

Vzdělávání knihovníků a semináře patří mezi regionální službu, o kterou bývá již tradičně mezi knihovníky velký zájem. Vzdělávací aktivity, které připravily pověřené knihovny v roce 2010, navštívilo celkem 344 knihoven ze 687, tedy **50,0 %**. V porovnání s předchozím rokem představuje **nárůst o 7,0 %**. Počet obslužených knihoven se zvýšil o 46 – **celkem 344** (2009 – 298 obslužených knihoven), počet vzdělávacích akcí o 17 – **celkem 119** (2009 – 102 akcí).

Regiony podle počtu zúčastněných (obslužených) knihoven:

2010: Brno-venkov (**62**), Vyškov (**59**), Znojmo (**53**), Hodonín (**50**), Boskovice (**44**), Břeclav (**42**), Blansko (**34**).

Pro srovnání rok 2009: Hodonín (54), Znojmo (53), Vyškov (48), Boskovice (42), Brno-venkov (36), Blansko (35), Břeclav (30).

Městská knihovna Kuřim připravila pro knihovníky exkurzi do Městské knihovny v Třebíči spojenou s prezentací systému REKS, který knihovna využívá.

Řada knihoven pověřených regionálními službami spojuje stejně jako v předcházejícím roce vzdělávací akce s poradami pracovníků profesionálních nebo neprofesionálních knihoven do jednoho dne či několika spádových míst regionu (např. Břeclav). Důvodem je zejména:

- a) minimalizovat uzavření především profesionálních knihoven s jedním pracovníkem,
- b) předcházet problémům s uvolňováním knihovníků jejich zřizovateli,
- c) možnost volby místa a termínu vzdělávací akce dle potřeby či zájmu účastníků,
- d) aktivnější práce v menším kolektivu účastníků,
- e) seznámení se s pracovním prostředím a činností jiné knihovny regionu.

Městská knihovna Břeclav připravila jako každoročně Plán porad a vzdělávání na rok 2010, který vystavila na webové stránky regionálního oddělení. Vzdělávací akce bývají již pravidelně spojeny s poradami. Každoročním problémem je malá účast knihovníků z neprofesionálních knihoven. Z toho důvody byl zaveden sobotní termín porad. Konalo se celkem 7 porad v různých termínech a v několika obcích. Pro knihovníky bylo připraveno celkem 9 vzdělávacích akcí včetně exkurze do nově rekonstruované knihovny.

Programy vzdělávacích aktivit pověřených knihoven se zaměřily zejména na práci se čtenářem, základy katalogizačních pravidel v návaznosti na knihovnický systém, internetové vyhledávače a jejich využití v knihovnách. Uskutečnily se základní knihovnické kurzy a základní kurzy počítačové gramotnosti.

Mezi úspěšné akce se zařadil jako každoročně akreditovaný Rekvalifikační knihovnický kurz v MZK v Brně v délce trvání 160 vyučovacích hodin, který absolvovalo celkem 22 účastníků.

Byl zaznamenán **nárůst vzdělávacích akcí** ve většině regionů: okres Blansko (+ 2 akce), Boskovice (+ 7 akcí), Břeclav (+ 4), KKD ve Vyškově (+ 6), pokles zaznamenal okres Znojmo (- 5) a okres Hodonín (- 1). **Nárůst počtu obslužených knihoven** zaznamenal okres Brno-venkov (+ 26), Břeclav (+ 12), Vyškov (+ 11), snížení bylo v okrese Hodonín (- 4) a v okrese Blansko (- 1), stejný počet (53) zůstal v okrese Znojmo.

Navýšení o 141 zaznamenal počet všech účastníků vzdělávacích akcí: nejvíc v regionu Blansko (z 65 v roce 2009 na **115 v roce 2010**), region Boskovice (z 67 v roce 2009 na **109 v roce 2010**), okres Brno-venkov (ze 72 v roce 2009 na **121 v roce 2010**), okres Vyškov (z 84 v roce 2009 na **102 v roce 2010**), okres Břeclav (ze 158 v roce 2009 na **169 v roce 2010**), pokles zaznamenal okres Hodonín (ze 103 v roce 2009 na 83 v roce 2010) a okres Znojmo (ze 143 v roce 2009 na 133 v roce 2010).

Navýšil se rovněž počet všech vyučovacích hodin: nejvíce v okrese Vyškov (ze 70 na 86, tj. + 16 hodin), v regionu Blansko (z 95 na 105 hodin, tj. + 10 hodin) a v regionu Boskovice (z 22 na 33 hodin, tj. + 11 hodin), v regionu Břeclav (z 15 na 20 hodin, tj. + 5 hodin), a v regionu Brno-venkov (z 8 na 10 hodin, tj. + 2 hodiny). Snížení zaznamenal okres Hodonín (z 34 na 9 hodin) a okres Znojmo (ze 73 na 61 hodin).

V celkovém součtu všech pověřených knihoven byl zaznamenán za rok 2010 oproti roku 2009 nárůst všech vyučovacích hodin (ze 317 v roce 2009 na 380 v roce 2010) i počet hodin v rámci RF (z 260 na 272), zvýšil se také počet všech účastníků vzdělávacích akcí u pověřených knihoven (z 692 na 818), stejně jako účastníků akcí v rámci RF (ze 681 na 818).

Moravská zemská knihovna zaznamenala nárůst v počtu obslužených knihoven, v dalších parametrech byl oproti roku 2009 mírný pokles.

Vzdělávání knihovníků, semináře

Region	Počet obsluž. knihoven		Počet všech vzdělávacích akcí		Počet v rámci RF		Počet všech účastníků		Počet účastníků v rámci RF		Počet všech vyučovacích hodin		Počet hodin v rámci RF	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Blansko	34	35	15	13	8	6	115	65	101	54	105	95	53	38
Boskovice	44	42	10	3	10	3	109	67	109	67	33	22	33	22
Brno-město														
Brno-venkov	62	36	4	2	4	2	121	72	121	72	10	8	10	8
Břeclav	42	30	9	5	9	5	169	72	169	158	20	15	20	15
Hodonín	50	54	3	4	3	4	83	103	83	103	9	34	9	34
Vyškov	59	48	52	46	52	46	102	84	102	84	86	70	86	70
Znojmo	53	53	24	29	24	29	133	143	133	143	61	73	61	73
Celkem	344	298	119	102	110	95	833	692	818	681	380	317	272	260
MZK	150	140	21	37	21	22	573	799	573	655	320	573	320	433
Celkem	494	438	140	139	131	117	1406	1491	1391	1336	700	890	592	693

Srovnání celkových výsledků z let 2009 a 2010

Celkem JMK	Počet obsluž. knihoven	Počet všech vzdělávacích akcí	Počet v rámci RF	Počet všech účastníků	Počet účastníků v rámci RF	Počet všech vyučovacích hodin	Počet hodin v rámci RF
2009	438	139	117	1491	1336	890	693
2010	494	140	131	1406	1391	700	592
Rozdíl	+ 56	+ 1	+ 14	+ 85	+ 55	- 190	- 101

Při celkové bilanci došlo ke zlepšení většiny ukazatelů.

Standard Vzdělávání knihovníků, semináře, porady

Periodicita: 4x ročně porada ředitelů/pracovníků pověřených knihoven, 2x ročně porady knihovníků profesionálních obsluhovaných knihoven. Další vzdělávací akce (semináře, školení aj.) zajišťující nabídku odborného vzdělávání v rozsahu 30 hodin všem knihovníkům profesionálních a v rozsahu 8 hodin všem knihovníkům neprofesionálních knihoven v kraji.

V Jihomoravském kraji se konaly v roce 2010 celkem tři porady ředitelů pověřených knihoven a dvě porady pracovníků regionálních oddělení. Za účasti zástupce z odboru kultury a památkové péče JMK se konala porada ekonomických pracovníků, jejímž cílem byla koordinace postupů při vykazování dotace RF.

Standard dvou porad pro profesionální knihovníky byl splněn v každé pověřené knihovně. V případě neprofesionálních knihoven se nedaří standard naplňovat již dlouhodobě, a to zejména z důvodu obtížného uvolňování pracovníků z jejich hlavního pracovního procesu.

4.6 Porady

Porady patří mezi důležité regionální činnosti, neboť napomáhají koordinaci a přispívají ke kvalitativnímu rozvoji RF. Porad pověřených knihoven se zúčastnilo celkem **392 knihoven**, což představuje **56,8 %** z celkového počtu 687 obsluhovaných knihoven a oproti roku 2009 se jedná o zvýšení o 43 knihoven.

Na poradách byly projednávány aktuální otázky profesionálních a neprofesionálních knihoven, standard VKIS, výsledky činnosti knihoven za rok 2009, PIK, statistika, revize a aktualizace výměnných fondů, granty a aktuální informace z oblasti knihovnictví, zhodnocení poskytovaných regionálních služeb za uplynulé období či vzdělávání knihovníků. Hlavním tématem v roce 2010 byla příprava koncepce rozvoje regionálních funkcí v Jihomoravském kraji na období 2011-2014 a vyhodnocení dotazníku zaměřeného na průzkum spokojenosti s poskytovanými regionálními službami.

Porady jsou pravidelně pozitivně hodnoceny jako významná možnost výměny zkušeností a odborných znalostí mezi knihovníky. Vítaná je vždy účast představitelů samosprávy, s nimiž je možno konzultovat jednotlivé problémy a naopak je informovat o činnosti knihoven.

Obdobně jako vzdělávací akce jsou porady často soustředovány do 2-3 spádových obcí regionu a uskutečňovány jako jednodenní společně se vzdělávacími programy – viz Vzdělávání knihovníků, semináře.

Porady

Region		Počet obslužených knihoven		Počet akcí		Počet účastníků	
	Obsluh.	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Blansko	68	7	10	3	3	35	34
Boskovice	66	44	10	4	2	84	31
Brno-město	14	14	15	2	2	26	28
Brno-venkov	144	154	141	15	14	235	257
Břeclav	78	64	60	7	7	147	143
Hodonín	79	54	57	2	2	98	86
Vyškov	89	6	6	2	2	12	12
Znojmo	151	49	50	6	5	95	143
Celkem	687	392	349	41	37	732	734
MZK v Brně	8	55	60	10	9	123	133
Celkem	695	447	409	51	46	855	867

4.7 Pomoc při revizi a aktualizaci knihovního fondu

Tato odborně a časově náročná regionální služba patří podle počtu obslužených knihoven k nejméně využívaným regionálním službám. Je knihovnám zajišťována několika způsoby:

- provedením úplné revize knihovního fondu včetně aktualizace a potřebné administrativy (vyplnění Protokolu o provedení revize knihovního fondu a Zdůvodnění zjištěného rozdílu při revizi) – nejméně častý způsob,
- praktickou pomocí knihovníkovi při zahájení a ukončení revize,
- metodickou pomocí či průběžnými konzultacemi.

Snahou při zajišťování této služby je její maximálně efektivní vykonávání, což může být dosaženo pouze při tzv. automatizované revizi, tedy v knihovnách, které mají zakoupen revizní modul. Nejvíce se tento způsob revizí uplatňuje v okrese Břeclav, kde je automatizováno 75,6 % všech obsluhovaných knihoven, z toho důvodu zakoupila v minulém roce knihovna druhý bezdrátový skener.

Výjezdy do knihoven na provedení úplných revizí včetně aktualizací se realizovaly tak jako v předcházejícím roce až po obdržení dotace na RF.

Revizí a aktualizací knihovnických fondů bylo obslouženo ve sledovaném období **111 knihoven** (v roce 2009 o 4 knihovny více). Revizními pracemi v **89 knihovnách** (stejně jako v roce 2009) prošlo 424 144 k.j., což představuje nárůst o 54 135 k.j. oproti minulému roku. V jedné z 89 knihoven bylo **zrevidováno v průměru 4 765,6 k.j.** (v roce 2009 průměrně 4 157,4 k.j.).

Nepatrný nárůst revizní činnosti zaznamenaly takřka všechny pověřené knihovny v různé míře, největší nárůst počtu revidovaných svazků byl v okrese **Břeclav (+ 84 731 k.j.)**, **Brno-venkov (+ 13 568 k.j.)**, **Znojmo (+ 5 961 k.j.)** a **Blansko (+ 5 535 k.j.)**. K většímu poklesu v počtu revidovaných k. j. došlo v regionu Boskovice (- 12 827 k. j.). Mnohá regionální oddělení nečekají na vyzvání zřizovatelů k revizi a samy iniciují vykonání revize v knihovnách, kterým uběhla pětiletá lhůta.

Součástí revizí jsou aktualizace knihovnických fondů, které provádějí většinou pracovníci regionálních oddělení.

Počet revidovaných knihoven se zvýšil v okrese Břeclav (+ 8), Brno-venkov (+ 4) a Znojmo (+ 2). Snížení zaznamenal region Boskovice (- 9), okres Hodonín (- 8), Brno-město (- 2) a Vyškov (- 1). V Blansku zůstal počet stejný (4). V okrese Brno-venkov probíhá revize a aktualizace fondů přes jednotlivá střediska (Modřice – 12 116 sv., Kuřim – 40 096 sv., Židlochovice – 16275 sv. a Oslavany – 2 930 sv.).

MZK v Brně tuto regionální službu přenesla na pověřené knihovny. Zabezpečuje ji v rámci poradenské a konzultační činnosti.

Revize a aktualizace knihovnického fondu

Region	Počet obslužených knihoven	Počet revidovaných knihoven	Počet revidovaných KJ	Průměrný počet revidovaných KJ v 1 knihovně
Blansko	10	4	55 480	13 870
Boskovice	9	9	14 218	1 579,7
Brno-město	3	3	1 303	434,3
Brno-venkov	28	24	71 417	2 975,7
Břeclav	26	18	156 446	8 691,4
Hodonín	7	7	43 825	6 260,7
Vyškov	13	13	42 056	3 235,0
Znojmo	15	14	39 399	2 814,2
Celkem	111	89	424 144	4 765,6

Standard Pomoc při revizi a aktualizaci knihovnických fondů

Okruh příjemců: Neprofesionální knihovny a knihovny s pracovním úvazkem nejvýše 1,0 v kraji
Periodicita: 1x za pět let - na vyžádání.

Počet revidovaných knihoven není v jednotlivých regionech každý rok stejný. Určujícím hlediskem je pětiletá lhůta stanovená prováděcí vyhláškou ke knihovnickému zákonu č. 88/2002 Sb. Z toho důvodu je v některých letech množství revidovaných knihoven vyšší a v jiných nižší. Určující je plán revizí, který si vytváří regionální oddělení pověřených knihoven. Tento plán revizí byl v jednotlivých pověřených knihovnách splněn.

4.8 Nákup knihovnického fondu z prostředků obcí

Podle zájmu smluvních knihoven se tato regionální služba umístila na 8. místě mezi regionálními funkcemi. Nákupem knihovnického fondu, který si finančně dotují zřizovatelé knihoven, bylo obslouženo **182 knihoven**, to je **26,4 %** z počtu obsluhovaných knihoven, což je

o něco méně než v minulém roce (26,6 %). Jednalo se o nákup knih do kmenového fondu knihoven financovaných obcí. Tuto regionální službu vykonávaly s výjimkou Blanska, Boskovic a Břeclavi všechny pověřené knihovny. Na nákup KF z prostředků obcí pro KJM v Brně přispěly 3 městské části (Ořešín, Chrlice, Ivanovice), celkem se jednalo o 119 svazků (úbytek o 155 svazků).

K nárůstu počtu obsluhovaných knihoven došlo v okrese Vyškov (+ 2 knihovny), snížení zaznamenal okres Hodonín (- 2 knihovny), okres Znojmo (- 2) a Brno-město (- 1). Stejný počet jako v roce 2009 zůstal v okrese Brno-venkov. Celkový počet nakoupených knihovních jednotek se snížil (- 425 k.j.).

MZK tuto službu smluvně přenesla na pověřené knihovny. Oproti loňskému roku došlo ke snížení obslužených knihoven o 3.

Nákup knihovního fondu z prostředků obcí

Region	Počet obsluhovaných knihoven	Počet obslužených knihoven	Počet nakoupených KJ	% obslužených knihoven z obsluhovaných
Blansko	67	0	0	0
Boskovice	65	0	0	0
Brno-město	14	4	119	28,5
Brno-venkov	144	59	5 860	40,9
Břeclav	78	0	0	0
Hodonín	79	55	5 103	69,6
Vyškov	89	62	2 712	69,6
Znojmo	151	2	27	1,3
Celkem, %	687	185	13 821	26,8

4.9 Zpracování knihovního fondu z prostředků obcí

Požadavky na tuto regionální službu ze strany smluvních knihoven ji řadí na 7. místo mezi regionálními funkcemi. V roce 2010 byla poskytována **243 knihovnám** (o 11 méně než v roce 2009) z počtu 687 obsluhovaných knihoven; to je **35,3 %** smluvních knihoven.

Zpracování knihovního fondu zabezpečovalo v roce 2010 celkem 6 pověřených knihoven (kromě Blanska a Břeclavi). Oproti loňskému roku se snížilo procento obslužených knihoven z počtu obsluhovaných v celokrajském měřítku o 1,3 %.

Zpracování knihovního fondu z prostředků obcí

Region	Počet obsluhovaných knihoven	Počet obslužených knihoven	Počet zpracovaných KJ	% obslužených knihoven z obsluhovaných
Blansko	67	0	0	0
Boskovice	65	1	156	1,5
Brno-město	14	4	119	28,5
Brno-venkov	144	82	9 291	56,9
Břeclav	78	0	0	0
Hodonín	79	56	5 106	70,8
Vyškov	89	62	2 712	69,6
Znojmo	151	38	3 051	25,1
Celkem,%	687	243	20 435	35,2

Oproti loňskému roku došlo ke snížení počtu obslužených knihoven o 11 (200 – 254 obslužených knihoven). Počet zpracovaných k. j. se zvýšil o 1 267.

Standard Nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele (obce) a jejich distribuce

Základní parametry:

průměrná velikost obce (počet obyvatel): 500

průměrný počet zpracovaných svazků ročně: 30

úvazek (na 1 knihovnu): 0,01.

Jiná měřítka: Minimální příspěvek provozovatele (obce) činí 10,- Kč na 1 obyvatele.

Tento standard je plněn dle požadavků obecních úřadů a jednotlivých knihoven. Většina knihoven si zajišťuje nákup a zpracování KF sama. Na nákup knih do svých kmenových fondů přispívají v Jihomoravském kraji obecní úřady v okresech Hodonín, Brno-venkov, Brno-město, Vyškov a Znojmo. Je úkolem regionálních oddělení pověřených knihoven usilovat o zvýšení počtu obcí, které přispívají na nákup a zpracování KF, což přispívá ke zvýšení úrovně zpracovaných fondů a zásluhou množstevních slev je umožněn nákup většího množství knih do obecních knihoven.

4.10 Výměnný fond

Kromě klasických knižních dokumentů jsou do výměnných fondů podle zájmu knihoven pořizována i periodika a CD-ROM. Ke konci roku 2010 bylo ve výměnném fondu osmi pověřených knihoven zaevidováno **187 264 k.j.** Přírůstek výměnného fondu k 31. 12. 2010 byl **19 344 k.j.** (v roce 2009 – 20 707 k.j.).

Největší přírůstek vykázala do výměnného fondu MěK Kuřim (**4 690 sv.**), MěK Břeclav (**3 155 sv.**), MěK Znojmo (**2 687 sv.**), MěK Hodonín (**2 187 sv.**), KJM (**2 011 sv.**), KKD Vyškov (**1 669 sv.**), MěK Boskovice (**1 586 sv.**) a MěK Blansko (**1 359 sv.**).

Pořadí regionů podle velikosti přírůstku VF a průměrného počtu VF

Pořadí	Region	Přírůstek VF v 1 knihovně (rok 2009)	Velikost VF v 1 knihovně
1.	Brno-město	143,6 (164,7)	1 535,3
2.	Břeclav	40,4 (36,1)	356,5
3.	Brno-venkov	32,5 (29,5)	309,2
4.	Hodonín	27,6 (34,6)	286,3
5.	Boskovice	24,0 (28,3)	204,0
6.	Blansko	19,9 (17,2)	249,7
7.	Vyškov	18,7 (23,7)	147,6
8.	Znojmo	17,7 (20)	180,2
		28,07 (29,8)	271,7

Výměnné fondy

Region	Počet obsluhovaných knihoven	Počet obslužených knihoven VF		% obslužených knihoven z počtu obsluhovaných	
		2010	2009	2010	2009
		Blansko	67	60	58
Boskovice	65	64	65	96,9	97,0
Brno-město	14	14	15	100,0	100,0
Brno-venkov	144	118	105	81,9	72,9
Břeclav	78	78	78	100,0	100,0
Hodonín	79	77	76	97,4	96,2
Vyškov	89	89	89	100,0	100,0
Znojmo	151	107	103	70,8	68,2
Celkem, %	687	607	589	88,0	84,8

4.11 Cirkulace výměnných souborů

O soubory z výměnných fondů budovaných 8 knihovnami pověřenými regionálními funkcemi požádalo **607** knihoven z 687 obsluhovaných; to je **88,3 %**. Oproti loňskému roku došlo ke zvýšení počtu obslužených knihoven o 18 knihoven.

Pořadí regionů podle počtu základních knihoven, které požádaly o cirkulaci výměnných fondů:

Kuřim (**118**), Znojmo (**107**), Vyškov (**89**), Hodonín (**77**), Břeclav (**78**), Blansko (**60**), Boskovice (**64**), KJM (**14**).

Knihovny si zapůjčily **2 154 souborů**, tedy o **48 souborů více** než v uplynulém roce. Do souborů bylo zařazeno **124 623 svazků**, tedy o 12 873 více než v roce 2009. Každá z 607 obslužených knihoven si odebrala v průměru 3,5 souborů (stejně jako v roce 2009). Do jednoho souboru bylo zařazeno v průměru 57,8 svazků (v roce 2009 průměrně 53,0 svazků).

Nejvíce souborů vyexpedovaly do základních knihoven: MěK Hodonín (**451**), MěK Kuřim (**376**), MěK Boskovice (**262**), KKD Vyškov (**254**), KJM (**231**), MěK Znojmo (211), MěK Blansko (**197**) a MěK Břeclav (**172**).

V průměru zařadily knihovny do jednoho souboru: MěK Břeclav (**138,6 sv.**), MěK Znojmo (**75,8 sv.**), MěK Boskovice (**50,5 sv.**), MěK Blansko (**75,5 sv.**), MěK Brno-venkov (**67,6 sv.**) MěK Hodonín (**42,4 sv.**), KKD Vyškov (**30,6 sv.**), KJM (**18,5 sv.**).

Jedné obslužené knihovně bylo průměrně poskytnuto: KJM (**306,5 sv.**), Břeclav (**305,6 sv.**), Hodonín (**242,4 sv.**), Blansko (**218,8 sv.**), Boskovice (**200,4 sv.**), Brno-venkov (**176,6 sv.**), Znojmo (**105,9 sv.**) a Vyškov (**87,3 sv.**).

Některé z pověřených knihoven umožňují smluvním knihovnám objednávat a kontrolovat obsah výměnných souborů prostřednictvím on-line katalogu (např. KKD Vyškov, MěK Břeclav, MěK Blansko). Výměna souborů není vázána na časové období, je umožněna i průběžná cirkulace. Některé pověřené knihovny mají stanovena pravidla pro půjčování výměnných souborů v podobě výpůjčních řádů pro výměnné fondy (KKD Vyškov).

Cirkulace výměnných fondů je 3. nejvíce využívanou regionální funkcí (využívá ji 607 knihoven). MZK v Brně přenesla tuto službu smluvně na pověřené knihovny.

Výměnné fondy

Region	Stav VF		Přírůstek VF	
	2010	2009	2010	2009
Blansko	16 984	15 649	1 359	1 230
Boskovice	13 470	11 884	1 586	2 063
Brno-město	21 495	23 610	2 011	2 471
Brno-venkov	44 532	40 213	4 690	4 254
Břeclav	27 807	24 594	3 155	2 823
Hodonín	22 618	20 576	2 187	2 736
Vyškov	13 145	11 476	1 669	2 110
Znojmo	27 213	24 660	2 687	3 020
Celkem, %	187 264	172 662	19 344	20 707

Region	Počet expedovaných souborů		Počet svazků v souborech		Průměrný počet svazků/1 soubor	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Blansko	197	205	14 884	10 212	75,5	49,8
Boskovice	262	272	13 232	11 663	50,5	42,8
Brno-město	231	220	4 292	4 601	18,5	20,9
Brno-venkov	376	442	25 437	25 950	67,6	58,7
Břeclav	172	132	23 843	19 463	138,6	147,4
Hodonín	451	399	19 154	16 716	42,4	41,8
Vyškov	254	215	7 776	7 135	30,6	33,1
Znojmo	211	221	16 005	16 010	75,8	72,4
Celkem, %	2 154	2 106	124 623	111 750	57,8	53,0

Standard Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

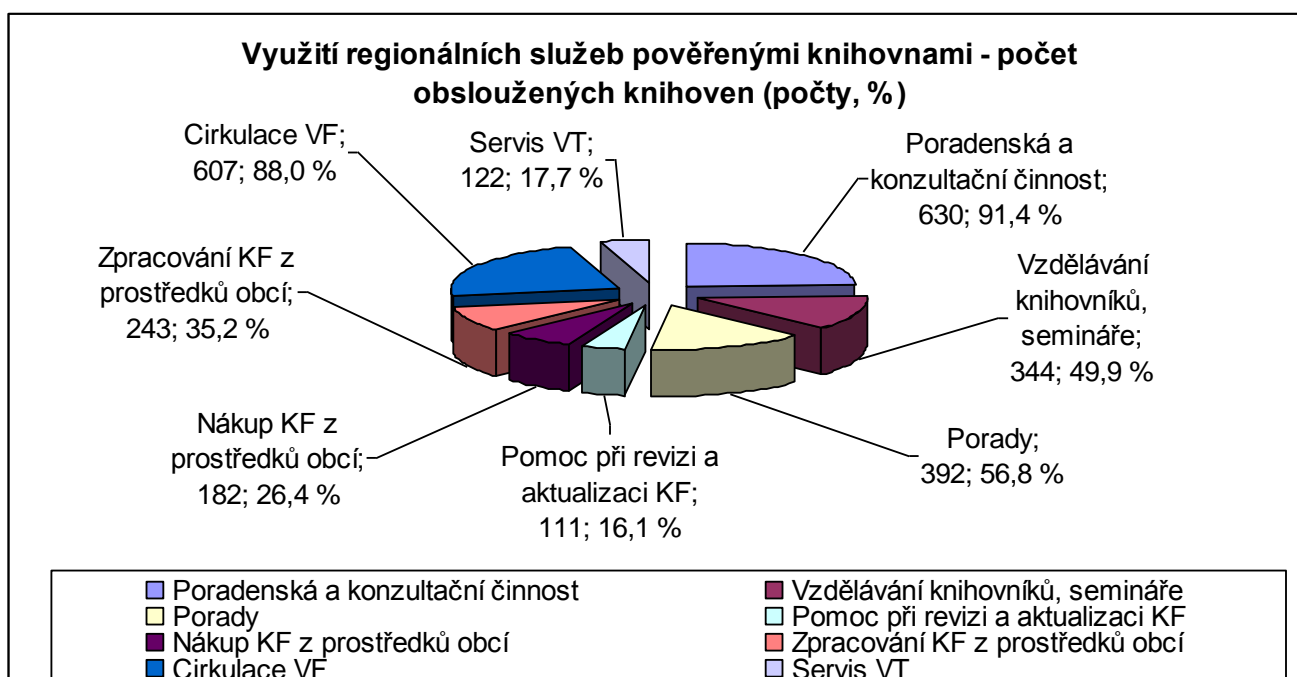
Periodicita: Minimálně 2x ročně 1 soubor s minimálně 30 svazky

Jiná měřítka: Minimální roční přírůstek výměnného fondu 1 500 v 1 PK, která obsluhuje 80 knihoven.

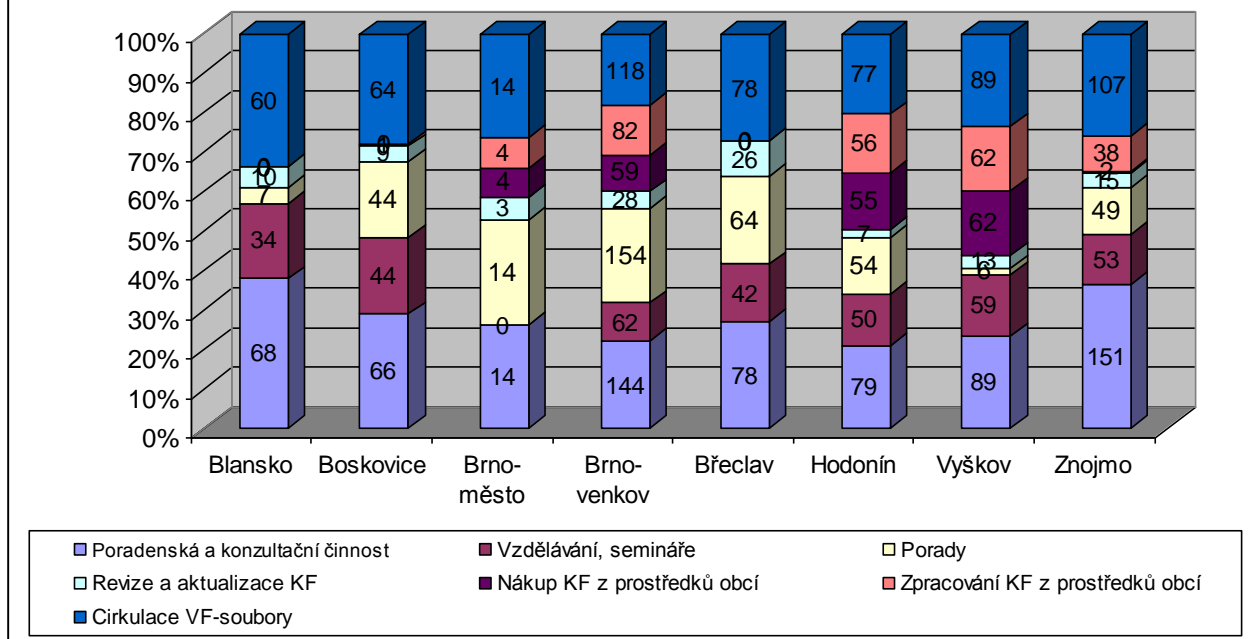
V celokrajském měřítku i v rámci jednotlivých okresů a regionů byl tento standard splněn. Největší nárůst svazků poskytnutých v souborech zaznamenalo Blansko (+ 4 672), Břeclav (+ 4 380), Hodonín (+ 2 438), Boskovice (+ 1 569) a Vyškov (+ 641).

Frekvence jednotlivých regionálních funkcí, porovnání dle počtu obslužených knihoven

Region	Počet obsluh. knihoven	Počet knihoven obslužených regionálními funkcemi						
		Poradenská a konzult. činnost	Vzdělávání, semináře	Porady	Revize a akt. KF	Nákup KF z prostř. obcí	Zprac. KF z prostř. obcí	Cirkulace VF - soubory
Blansko	67	68	34	7	10	0	0	60
Boskovice	65	66	44	44	9	0	1	64
Brno-město	14	2	0	14	3	4	4	14
Brno-venkov	144	164	62	154	28	59	82	118
Břeclav	78	75	42	64	26	0	0	78
Hodonín	79	76	50	54	7	55	56	77
Vyškov	89	89	59	6	13	62	62	89
Znojmo	151	90	53	49	15	2	38	107
Celkem	687	630	344	392	111	182	243	607

Frekvence využití regionálních funkcí obsluženými knihovnami

4.12 Servis výpočetní techniky

Tuto regionální funkci nevykonávají všechny pověřené knihovny. V závislosti na stoupajícím počtu knihoven vybavených PC se zvyšuje i využití této služby. Podle definice uvedené ve Statistickém výkazu výkonu regionálních funkcí pro rok 2010 patří do této služby:

„jen ty zásahy, které představují servisní práce na SW, AKS a dalších programech, např. instalace a údržba knihovnických a jiných programů, generování a aktualizace souborných katalogů, servis programu pro evidenci a cirkulaci výměnného fondu, konfigurace systémů, upgrade na aktuální verze atd. Jedná se o zásahy prováděné servisními pracovníky nebo správci sítí. Tyto činnosti hradí PK nebo KK. Nezapočítávají se metodické aktivity, např. ukládání dat, export, zaškolování knihovníka, zálohování dat, výměna toneru apod.“

V roce 2010 byla tato služba podle komentářů pověřených knihoven zaměřena na export a import aktuálních záznamů do počítače při předávání nově zakoupených a zpracovaných knih knihovnám, které mají stejný automatizovaný knihovnický systém, provádění upgrade, opravy automatizovaných knihovnických systémů, odstraňování menších závad na hardware, nastavení SW, školicí a poradenskou činnost. Dále pomoc při zavádění automatizovaných systémů do knihoven (AKS Clavius, Clavius REKS), nastavení systému pro přispívání do souborného katalogu, stahování záznamů pomocí ISHARE apod. Pracovnice regionálních oddělení poskytovaly knihovnám především úpravy a nastavení, odstranění drobnějších závad, export a import dat souborů VF, prováděly školicí a poradenskou činnost v otázkách AKS a ICT.

V okrese Blansko se jednalo o individuálně poskytované informace o možnostech počítačové techniky v knihovnách. Přibývá knihoven, které mají zájem získat program Clavius. Menší knihovny byly osloveny s nabídkou systému Clavius REKS. Zavádění tohoto systému bude zejména z důvodu vykonávání revize knih v zákonných lhůtách.

V okrese Hodonín má každá knihovna ročně podle smlouvy nárok na úhradu 1 hodiny vzdáleného přístupu z prostředků RF. MěK v Kuřimi, pověřená knihovna okresu Brno-venkov, poskytovala v roce 2010 servis pouze obecním knihovnám, vzhledem ke stále se zvyšující částce za paušální platby. Bezplatný servis byl poskytnut 33 obecním knihovnám. Při zavedení Clavius REKS hradila knihovna servis dalším 21 obecním knihovnám. V okrese Vyškov je možné u knihoven pracujících ve stejném AKS jako pověřená knihovna (ARL) poskytovat vzdálenou

správu (12 knihoven). 4 knihovny v okrese používají systém Clavius, kde je pomoc pověřené knihovny omezená. V okrese Znojmo je služba zajišťována pomocí správce sítě MěK, který se podílí na odstraňování drobných závad, aktualizací, zálohování a nastavení AKS Clavius/LANius a nově i Clavius REKS.

Servis výpočetní techniky byl zprostředkován **122** smluvním knihovnám (o 14 více než v loňském roce), to je **17,7 %** z počtu obsluhovaných knihoven (687). Patří mezi jednu z nejméně využívaných regionálních služeb, která však významně napomáhá zkvalitňovat činnost regionálních oddělení pověřených knihoven.

4.13 Doprava v rámci regionálních funkcí

Služebního vozidla knihovny, zřizovatele, soukromého dopravce či sdruženého vozového parku kulturních zařízení zřizovatele, referentského vozidla k zajištění regionálních služeb požadovaných základními knihovnami regionu použily dle místních možností všechny pověřené knihovny.

V závislosti na charakteru regionu, druhu regionální služby a způsobu jejího uskutečnění se liší počty knihoven, do kterých byla doprava tímto způsobem zajištěna (14–110 knihoven) a počty najetých km (1 300 – (KJM) 7 992 – (Hodonín)).

Doprava v rámci regionálních funkcí sloužila převážně k rozvozu souborů výměnného fondu, při provádění revizí a aktualizací knihovního fondu, k distribuci novinek nakoupených a zpracovaných smluvním knihovnám za finanční prostředky obcí a měst, k metodickým návštěvám, k nákupu knihovního fondu a nákupu tiskopisů, především z TÚK v Brně.

Doprava hrazená z dotace na regionální funkce byla realizována do **588 knihoven** (v roce 2009 do 678 knihoven). Celkem bylo ujeté **35 107 km** (o 2 729 km více než v roce 2009). Cesta do jedné z obslužených knihoven byla v průměru **59,7 km** (v loňském roce 47,7 km).

Pořadí pověřených knihoven podle počtu knihoven, které využily dopravu v rámci regionálních funkcí:

MěK Kuřim (**110**), MěK Znojmo (**108**), KKD Vyškov (**89**), MěK Břeclav (**78**), MěK Hodonín (**78**), MěK Boskovice (**57**), MěK Blansko (**54**), KJM v Brně (**14**).

Výčet knihoven dle počtu ujetých km k zajištění regionálních služeb:

MěK Hodonín (**7 992**), MěK Znojmo (**4 498**), MěK Brno-venkov (**5 766**), MěK Břeclav (**5 833**) KKD Vyškov (**4 390**), MěK Blansko (**2 491**), MěK Boskovice (**2 837**), KJM v Brně (**1 300**).

5. Hodnocení ekonomických ukazatelů

V rámci Programu podpory zajištění RF obdržela Moravská zemská knihovna v Brně jako příjemce dotace pro pověřené knihovny finanční prostředky, které výrazně napomohly zvýšení úrovně poskytovaných knihovnických a informačních služeb v kraji.

Přehled dotace na regionální funkce od roku 2005:

2005	14 050 000
2006	14 360 000
2007	14 360 000
2008	14 405 000
2009	14 450 000
2010	13 450 000

S účinností od 1. 1. 2005 je zabezpečování regionálních funkcí knihoven v kompetenci jednotlivých krajů (Zákon č. 1/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Z celkové dotace určené na výkon regionálních funkcí jsou každoročně rozděleny a propočteny finanční částky pro MZK v Brně a osm pověřených knihoven JMK.

Ačkoli došlo v roce 2010 ke snížení celkové částky dotace RF o 1 milion korun, usilovaly pověřené knihovny o zachování hlavní priority – nákupu výměnných fondů v pokud možno stejném rozsahu a kvalitě jako v předcházejícím roce.

Na nákup výměnného fondu vynaložily pověřené knihovny v roce 2010 celkem **3,470.830,80- Kč** (je to o 234.111,89 Kč méně než v roce 2009). Výměnný fond představuje jednu z nejvýznamnějších činností při zajišťování regionálních funkcí. Z celkových nákladů pro pověřené knihovny - 12,007.000 Kč představuje tato částka **28,9 %** (v roce 2009 představovala 28,72 % z celkových nákladů).

Nákup výměnného fondu v rámci kraje (PK + MZK) ve výši 3,473.130,80 Kč představuje z celkově vynaložených nákladů na RF (dotace) 25,82 %.

Oproti roku 2009, kdy činil roční přírůstek VF 20 707 svazků, bylo v roce 2010 nakoupeno **19 344 svazků**, tedy o 1 363 svazků méně.

Jednotlivé oblasti RF zaznamenaly v roce 2010 po kvantitativní i kvalitativní stránce zlepšení vykazovaných údajů i přes omezení finančních prostředků. Přesto dle vyjádření pověřených knihoven by mohlo další snižování ohrozit kvalitu a zejména rozsah poskytovaných služeb obsluhovaným knihovnám.

5.1 Financování regionálních funkcí MZK a pověřených knihoven JMK v roce 2010

Celková částka na RF v roce 2010: **13,450.000,- Kč**

Z této částky MZK: **1,443.000,- Kč**

Celková částka pro pověřené knihovny: **12,007.000,- Kč**

Čerpání dotace v roce 2010

	MZK + pověřené knihovny		%	
	2010	2009	2010	2009
Spotřeba materiálu	3 753 942,57	4 157 374,99	27,9	28,7
.....na nákup KF	3 473 130,80	3 707 242,69	25,8	25,6
Spotřeba energie	294 189,30	394 343 55	2,1	2,7
Opravy a udržování	18 317,00	13 569,10	0,1	0,09
Cestovné	125 879,00	139 663,01	0,9	0,9
Ostatní služby	920 342,73	953 044,10	6,8	6,5
Mzdové náklady	6 080 113,00	6 465 458,00	45,2	44,7
Zákonné sociální pojištění	2 042 024,56	2 117 082,15	15,1	14,6
Sociální náklady	128 015,88	133 691,80	0,9	0,9
Jiné ostatní náklady	1 104,00	14 799,00	0,08	0,09
Ostatní provozní náklady	86 071,86	70 158,80	0,6	0,4
Provozní náklady celkem	13 450 000,00	14 459 184,50		
Investiční náklady				
Náklady celkem	13 450 000,00	14 459 184,50		
Přidělená dotace	13 450 000,00	14 450 000,00		
Vráceno z dotace				

Finanční prostředky obcí na fond knihoven a jeho zpracování:

Z osmi pověřených knihoven JMK realizovalo tuto činnost celkem pět knihoven (Městská knihovna Kuřim, Městská knihovna Hodonín, Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově a Městská knihovna Znojmo).

Částka, kterou knihovny od obcí obdržely, byla zpravidla poskytnuta jako celek, tzn. na nákup i zpracování. Ve Výkazu financování regionálních funkcí knihoven, oddíl Finanční prostředky obcí na fond knihoven a jeho zpracování se údaje ř. 93 a ř. 94 uvádějí dle údajů poskytnutých knihovnami. Ne vždy knihovny přesně odlišují částku určenou na nákup a částku na zpracování. Mnohdy se jedná o souhrnnou částku určenou na nákup i zpracování.

Na nákup a na zpracování (stálého) knihovního fondu z prostředků obcí bylo poskytnuto **2,281.230,14 Kč**.

Zásluhou podpory ze strany zřizovatelů pověřených knihoven zejména v I. čtvrtletí roku se podařilo udržet úroveň regionálních služeb ve standardní kvalitě. Stejně tak zásluhou pracovníků regionálních oddělení.

Dotační program JMK na podporu RF knihoven je stále celkově hodnocen velice pozitivně a to na základě kladných hodnocení knihoven i jejich zřizovatelů, kteří jednotlivé služby využívají. Pozitivní vliv na další rozšiřování regionálních služeb mají osobní konzultace pracovníků se starosty jednotlivých obcí.

V příštích letech bude věnována pozornost procentuálnímu zastoupení zejména prostředků na nákup VF a spotřebě energií, a to především ve srovnání s celorepublikovými ukazateli.

Brno-venkov: nákup pro 59 knihoven. Knihy byly nakoupeny podle objednávek knihovníků okresu. Nakoupeno bylo 5 103 sv. 23 knihoven si nakupovalo samo, knihy dodaly pouze na zpracování. Celkem bylo zpracováno 9 291 sv. Rozvoz knih do obecních knihoven byl zajišťován služebním vozidlem městského úřadu v kombinaci s využitím poštovních služeb.

Boskovice: zpracováno 156 k.j. pro neprofesionální knihovnu ve Svitávce.

Hodonín: nákup pro 55 knihoven celkem 5 103 svazků, zpracování pro 56 knihoven celkem 5 860 svazků.

Knihovna Jiřího Mahena v Brně: nákup a zpracování celkem 119 svazků pro pobočky ve čtyřech městských částech (Maloměřice, Ořešín, Chrlice a Ivanovice).

Vyškov: pro 62 knihoven nakoupeno a zpracováno celkem 2 712 sv.) Z regionálních prostředků byly hrazeny náklady na zpracování a na expedici. Vzhledem k roku 2009 nárůst o dvě obsluhované knihovny.

Znojmo: nákup pro 2 knihovny, do kmenového fondu nakoupeno 27 k.j. Zpracování je využíváno více knihovnamí (38). Jedná se většinou o zpracování nově zakoupených knih a darů. Oproti roku 2009 využilo službu nákupu KF z prostředků obcí o dvě knihovny méně, zpracování KF bylo zajištěno pro stejný počet knihoven.

ZÁVĚR

Zásluhou podpory ze strany zřizovatelů pověřených knihoven zejména v začátku roku se podařilo zachovat úroveň regionálních služeb ve standardní kvalitě. Stejně tak zásluhou pracovníků regionálních oddělení.

Dotační program JMK na podporu RF knihoven je celkově hodnocen velice pozitivně a to na základě kladných hodnocení knihoven i jejich zřizovatelů, kteří jednotlivé služby využívají. Pozitivní vliv na zapojování dalších knihoven do systému regionálních služeb a jejich další rozšiřování mají také osobní konzultace pracovníků se starosty jednotlivých obcí. Nová koncepce regionálních funkcí předkládá vizi dalšího rozvoje knihoven směrem k podpoře automatizace a kooperace knihoven, webových stránek, nových forem vzdělávání a efektivnějšího využití výměnných fondů. Krajská knihovna bude usilovat za pomoci pověřených knihoven o naplňování vytyčených cílů, které přispějí ke zkvalitňování a rozšiřování poskytovaných služeb.

6. Celkové hodnocení výkonu a financování regionálních funkcí v roce 2010

Dotace na podporu výkonu regionálních funkcí umožňuje zajistit dostupnost veřejných knihovnických a informačních služeb i v těch nejmenších obcích a podle hodnocení pověřených knihoven JMK je knihovnam i jejich zřizovateli hodnocena kladně. Mezi nejvíce využívané služby patří distribuce výměnných fondů, poradenství, pomoc při revizích a aktualizacích knihovního fondu a servis knihovního systému. V oblasti poradenství byla v roce 2010 věnována pozornost dotačnímu programu VISK 3 (týkalo se zpracování žádostí projektu na pořízení AKS Clavius a Clavius REKS), legislativě, internetizaci knihoven, statistickému vykazování a webovým stránkám knihoven.

Standardy a cíle regionálních funkcí se podařilo naplnit i v roce 2010. Program podpory zajištění regionálních funkcí knihoven v Jihomoravském kraji napomohl dalšímu zkvalitnění a rozšíření výkonů jednotlivých regionálních funkcí, což se projevilo zejména na úseku budování a využívání výměnných fondů, poradenství a vzdělávání. Dostupnost RF pro základní knihovny byla řešena v některých regionech (např. Brno-venkov) formou spádových oblastí, tzv. středisek, které napomáhaly zejména při cirkulaci VF. Pověřené knihovny se snažily vytvářet podmínky pro zlepšování výkonu RF, optimalizovat provozní podmínky a zkvalitňovat pomoc smluvním knihovnám, tak aby byl zajištěn standardní výkon regionálních funkcí.

Také v průběhu roku 2010 byla řešena problematika internetizace knihoven a zajišťování aktuálních informací pro knihovny ze strany krajské knihovny. Pozitivní zprávou bylo ujištění, že i v následujícím roce bude hrazeno internetové připojení ze státních prostředků. Negativním jevem byla neinformovanost dosud nepřipojených knihoven o termínu připojení. U mnohých bylo připojení odloženo na první pololetí roku 2010.

Nadále se zkvalitňoval obsah webových stránek knihoven, mnohé stránky nově vznikaly, často v souvislosti s rekonstrukcemi knihoven. Nejvíce využívaly knihovny možnost webových stránek přes Šablonu webu pro malé knihovny, projekt Knihovny města Hradce Králové.

Knihovní fondy jsou prostřednictvím on-line katalogů a katalogů výměnných souborů dostupné jednotlivým knihovnám v regionu. Rozšiřovány jsou on-line služby i pro meziknihovní výpůjční službu. Doplněvány a aktualizovány jsou webové stránky oddělení knihovnictví Region na webových stránkách Moravské zemské knihovny v Brně.

Výměnné fondy podstatně napomáhají knihovnám rozšiřovat nabídku výpůjčních služeb občanům. Významná je tato pomoc zejména v obcích, které nenakupují žádný knihovní fond. O tuto regionální službu žádá stále více knihoven, v posledním období i knihoven profesionálních.

Obsluhované knihovny hojně navštěvují vzdělávací akce pořádané Moravskou zemskou knihovnou v Brně, krajským centrem mimoškolního vzdělávání knihovníků. Vzdělávací akce pořádají pro knihovny svého regionu také pověřené knihovny. Cenná je zejména výměna zkušeností, která napomáhá zkvalitňování práce a mnohdy i inovaci zaběhnutých činností. Po vzoru Městské knihovny Brno-venkov využívají stále ve větší míře i ostatní pověřené knihovny možnost výjezdních porad spojených se vzděláváním (návštěvy úspěšně pracujících knihoven jiných krajů či regionů v JMK).

Významný posun ve výkonu RF byl zaznamenán ve zlepšení spolupráce s neprofesionálními knihovnam, účasti jejich knihovníků na poradách pověřených knihoven a dalším rozvoji poskytovaných knihovnických a informačních služeb. V centru pozornosti zůstává i nadále vzdělávání neprofesionálních knihovníků, zejména míra jejich účasti a hledání cest ke zlepšení.

Regionální funkce ve svém důsledku napomáhají zkvalitňovat odbornou činnost knihoven a tím rozšiřovat jejich činnost na úroveň místních informačních a komunitních center.

V Brně 31. ledna 2010

Seznam použitých zkratk

AKS	automatizovaný knihovní systém
ISHARE	program pro sdílenou katalogizaci
JMK	Jihomoravský kraj
KF	knihovní fondy
MK ČR	Ministerstvo kultury České republiky
NIPOS	Národní informační a poradenské středisko pro kulturu při Ministerstvu kultury ČR
PIK	Projekt internetizace knihoven
PK	pověřená knihovna
REKS	Regionální knihovní systém Clavius
RF	regionální funkce
SDRUK	Sdružení knihoven ČR
SKIP	Svaz knihovníků a informačních pracovníků
TÚK	Technické ústředí knihoven
VF	výměnné fondy
VISK	dotační program MK ČR Veřejné informační služby knihoven

---

Název: **Výroční zpráva o hodnocení výkonu regionálních funkcí knihoven
v Jihomoravském kraji v roce 2010**
Zpracovala: Monika Kratochvílová
Vydala: Moravská zemská knihovna v Brně
Rok vydání: 2011
Počet stran: 35
Určeno: Pro vnitřní potřebu veřejných knihoven Jihomoravského kraje

Zpracováno na základě statistických výkazů regionálních funkcí knihoven Jihomoravského kraje.

Zpráva je dostupná na stránkách Moravské zemské knihovny v Brně:
<http://www.mzk.cz/region/informace.php>